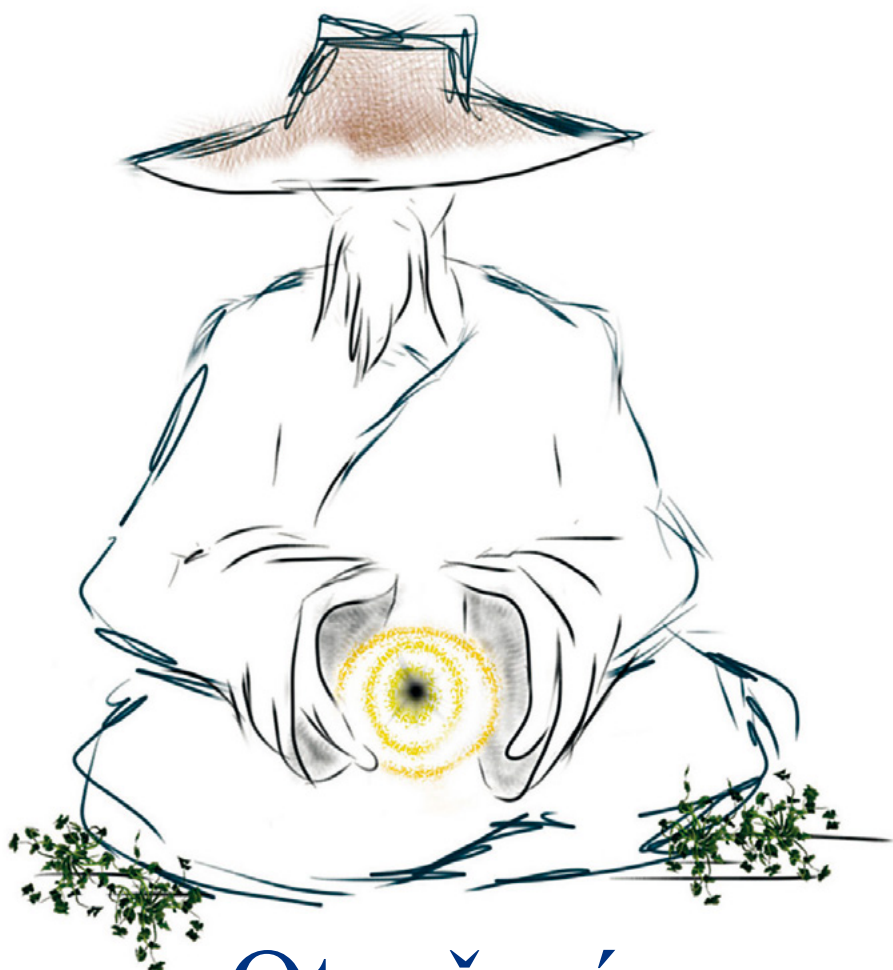

Chen Kaiguo a Zheng Shunchao

Autorizovaná románová biografie současného
taoistického mistra Wang Li-pchinga

Otevření Dračí brány

Jak se člověk stane moderním
taoistickým čarodějem

Edice Religio

/ sv. 9 /

V edici Religio vyšlo:

Sv. 1 – Luis E. Luna: *Vegetalismo*

Sv. 2 – Lawrence Kushner:

Na tomto místě byl Bůh a Já, já jsem to nevěděl

Sv. 3 – Joan Borysenko: *Cesta ženy k Bohu*

Sv. 4 – Jeho Svatost dalajlama: *Dobré srdce*

Sv. 5 – Michael Harner: *Cesta šamana*

Sv. 6 – Neil Douglas-Klotz: *Skryté evangelium*

Sv. 7 – Neil Douglas-Klotz: *Meditace o Genesi*

Sv. 8 – Michal Just: *Novoplatonismus a paramádvaita*

Chen Kaiguo a Zheng Shunchao

Otevření Dračí brány

JAK SE ČLOVĚK STANE MODERNÍM
TAOISTICKÝM ČARODĚJEM

DharmaGaia 2016

Z čínštiny přeložil Thomas Cleary.
Z anglického překladu Thomase Clearyho přeložila Monika Kittová.
Odborná spolupráce Stanislava Vomáčková.

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Chen, Kaiguo [Dragon gate. Česky]

Otevření Dračí brány : jak se člověk stane moderním taoistickým čarodějem /
Chen Kaiguo a Zheng Shunchao ; z anglického překladu Opening the Dragon
gate: The making of a modern Taoist wizard ... přeložila Monika Kittová. – Praha
: DharmaGaia, 2016. – 341 stran. – (Religio ; sv. 9)

929 * 2–335 * 2–58–472 * 221–584.5 * 159.923.5 * 2–58–021.56 * 221.3–1/-9
* 133 * 221.3–79–852.5 * 2–664.3 * (510)

– Wang, Liping, 1949-

– duchovní učitelé – Čína – 20.–21. století

– duchovní vedení – Čína – 20.–21. století

– duchovní cesta – taoistické pojetí

– sebezdokonalování – taoistické pojetí

– sebezdokonalování – esoterické pojetí

– duchovní tradice – Čína

– učení taoismu – Čína

– esoterismus – Čína

– škola Čchüan-čen-tao – Čína

– synkretismus (náboženství) – Čína

– Dračí brána

– biografie

22/24 – Náboženství Dálného východu. Indická náboženství. Hinduismus.

Buddhismus [5] – 929 – Biografie [8]

First published in the English language by Tuttle Publishing, an imprint of Peri-
plus Editions (HK) Ltd., Copyright © 1996 Thomas Cleary. Original text entitled
Da Dao Xing (in Chinese) Copyright © Chen Kaiguo and Zheng Shunchao.

Translation © by Monika Kittová, 2016

Cover picture © by Florian Nischwitz, 2016

Czech edition © by DharmaGaia, 2016

ISBN 978-80-7436-063-3

Obsah

Úvod Thomase Clearyho	7
Část I. Začátek Cesty	11
1. Učitelé hledají žáka.	13
2. Kultivace mysli.	19
3. Soustředění vitálního ducha	35
4. Intenzivní kultivace trojitého světa.	53
5. Alchymický elixír a půst	75
Část II. Znovuzrození a zjemňování	87
6. Návrat do života po smrti.	89
7. Praktikování Cesty	97
8. Putování po čtyřech světových stranách	126
9. Patero umění	142
10. Transcendování času a prostoru	155
11. Vědomé snění a zjemňování ducha	172
12. Honba za pokladem v horách	180
13. Nebesa za nebesy	210
14. Sen o světě	226
15. Cesta se řídí Přírodou	236
16. Stoupání	249

Část III. Účast na evoluci	261
17. Učitelé a žák se loučí	263
18. „Překonání úrovně mudrce kvůli vstoupení do obyčejnosti“ . . .	281
19. Počátek mise	300
20. Těžká odpovědnost	317
21. Návrat ke zdroji	329

Úvod Thomase Clearyho

(překladaatele do angličtiny)

Tato kniha je překladem autorizovaného životopisu Wang Li-pchinga (angl. transkripce Wang Liping), žijícího taoistického mistra, který napsali dva jeho dlouhodobí žáci. Wang Li-pching je Předavatelem 18. generace taoistické větve zvané Long-men neboli Dračí brána, jejíž spirituální posloupnost trvá již více než osm set let. Když byl Wang Li-pching ještě dítě, vybrali si ho ke speciálnímu výcviku jako Předavatele tři staří taoističtí mistři z Dračí brány.

Praxi výchovy a vzdělávání speciálně vybraných jednotlivců jako držitelů a Předavatelů esoterního učení zachovávají tibetští buddhisté a khajaganští súfijové stejně jako i taoisté příslušející k Dračí bráně.

Poté, co mistři z Dračí brány našli Wang Li-pchinga, vzdělávali ho a cvičili v taoistických praktikách po dobu patnácti let. Nyní je sám učitelem. V této knize je vyličen příběh jeho mládí a esoterního výcviku vycházející z jeho vlastních vzpomínek.

Dračí brána patří k vlivné taoistické škole taoismu Úplné reality, která do komplexní nové formy taoismu začlenila i buddhismus a konfucianismus. Taoismus Úplné reality se během středověku nakonec rozšířil po celé Číně a existuje až dosud. V uplynulých deseti letech bylo do angličtiny přeloženo množství klasických a dalších textů této školy.

Taoismus Úplné reality se obecně dělí na dvě tradice, jižní a severní. O něco starší jižní tradice má své kořeny v práci Čang Po-tuana (983–1082), jehož mistrovské dílo *Porozumění reality* (Chang Po-tuan. *Understanding Reality*. University of Hawaii Press, 1987) se považuje za jednu z klasických prací v oblasti taoistické spirituální alchymie a studují ho rovněž taoisté severní tradice. Další práce o spirituální alchymii od téhož mistra, *Pojednání o zlatém elixíru o čtyřech stech znacích* (*Four Hundred Character Treatise on the Gold Elixir*, česky: *Tajemství zlatého elixíru*. Malvern, 2006), se rovněž těší širokému uznání a studují ji taoisté jižní i severní školy.

Severní tradice taoismu Úplné reality vychází z díla Wang Čchung-janga (Wang Čche, 1113–1171), jmenovitě z jeho *Patnácti pokynů ke stanovení učení* (*Fifteen Statements on the Establishment of a Teaching*). Má se za to, že Wang studoval u Lü Tung-pina, velkého mistra známého jako Předchůdce Lü. Tento Předchůdce Lü usiloval o syntézu buddhismu a konfucianismu se starým taoismem, jejíž výsledkem byl zárodek nové duchovní alchymie taoismu Úplné reality. Panuje názor, že Wang Čchung-jang studoval rovněž u Lüova učitele. Později sám učil mnoho slavných postav v taoistické tradici.

Anglické verze textů, které napsali Předchůdce Lü, Wang Čchung-jang, Čang Po-tuan a další adepti taoismu Úplné reality a které byly napsány o nich, lze nalézt v dílech *Understanding Reality* (*Porozumění reality*), *The Inner Teachings of Taoism* (*Vnitřní taoistické nauky*; orig.: Chang Po-tuan. Shambhala, 2001), *Vitality, Energy, and Spirit* (*Vitalita, energie a duch*, orig. Thomas Cleary. Shambhala, 2009), *The Spirit of the Tao* (*Duch taa*; orig. Thomas Cleary. Shambhala, 2008), *Immortal Sisters* (*Nesmrtelné sestry*; orig. Thomas Cleary. North Atlantic Book, 1996), *The Book of Balance and Harmony* (*Kniha o rovnováze a harmonii*, orig. Thomas Cleary. Shambhala, 2003) a *The Secret of the Golden Flower* (orig. Richard Wilhelm. Mariner Books, 1962; česky: *Tajemství zlatého květu*. Vyšehrad, 1997).

Taoistický směr Dračí brána, jehož je Wang Li-pching dědicem, byl odnoží severní tradice školy Úplné reality. Její duchovní počátek je spojován s mistrem Čchang-čhunem žijícím ve 13. století,

jenž byl jedním z vynikajících žáků Wang Čchung-janga. Čchang-čhun, Mistr věčného jara, byl jedním z význačných mudrců, kteří radili Čingischánovi, aby ušetřil starobylou čínskou civilizaci po jejím dobytí Mongoly před více než osmi sty lety. Čingischán pověřil Čchang-čhuna funkcí dohlizitele na náboženství v Číně, a Dračí brána tak sehrála rozhodující roli při zachování čínské kultury.

Taoisté připisují Čchang-čhunovi hlavní část díla *Putování na západ* (v angl. překladu *Journey to the West*. Foreign Language Press, 2000), což je symbolický cestopis shrnující taoistické, buddhistické a konfuciánské učení. *Putování na západ* bylo popularizováno jako divadelní hra za dynastie Jüan (1277–1367) a později zpracováno za mingské dynastie (1368–1644) do jednoho z nejznámějších a nejoblíbenějších románů v čínské literatuře. Poznámky k duchovnímu významu obsaženému v *Putování na západ*, jež napsal mistr 11. generace Dračí brány Liou I-ming, se nacházejí v anglickém překladu v knize *Vitality, Energy, and Spirit*.

Jako člověk, který zažil neklidné období Velké kulturní revoluce, má Wang Li-pching reputaci mistra, jenž se vyznačuje velice neobvyklou škálou znalostí a schopností. Jako speciálně vycvičený Předavatel pokračuje v tradici Dračí brány a udržuje a aktualizuje taoistické vědění. Vedle vyučování, léčení a práce na novém uspořádání Taoistického kánonu slouží rovněž jako poradce mnoha výborů věnujících se výzkumu na poli čínské medicíny, stravy a dalších prvků čínské kulturní tradice vycházejících z taoismu. Je rovněž manželem a otcem.

Během staletí se pro taoisty stalo zvykem vypracovat a používat různé vzdělávací struktury v souladu s původními principy flexibility, jak o nich hovoří kniha *Lao-c' neboli Tao-te-t'ing*. Pro účely moderního plánu učení Dračí brány předkládá mistr Wang Li-pching nový filosofický rámec, o němž hovoří jako o trojitém světě.

První úroveň trojitého světa sestává ze tří oblastí neboli říší: z lidí, událostí a věcí. To je úroveň zkušeností, která má formu i substanci a která je dostupná běžným lidským smyslům a vědeckým nástrojům, jež byly vynalezeny k rozšíření rozsahu těchto smyslů.

Prostřední úroveň trojitého světa se skládá ze tří oblastí: nebe, země a lidstva. Tato zkušenostní úroveň zahrnuje to, co má formu, ale nikoli substanci, a má substanci, ale nikoli formu. To je již mimo dosah běžného chápání. To, co má formu, ale nikoli substanci, je jako sny; to, co má substanci, ale ne formu, se nazývá vitalita, energie a duch.

Nejvyšší úroveň trojitého světa sestává ze tří oblastí, jež představuje vesmír, čas a prostor. Tyto pojmy, tak jak jsou užívány zde v taoistickém kontextu, nemají přesně tentýž význam, jak se obvykle chápe. Vzhledem k tomu, že je to oblast, jež nemá ani formu, ani substanci, jsou horní tři říše, tak jak je zná taoistická praxe, ještě rozsáhlejší a bohatší než to, co běžně zakoušíme prostřednictvím smyslů jako vesmír, čas a prostor. Je to oblast taa.

Stejně jako to platí u všech funkčních taoistických rámců, ani tento filosofický systém neexistuje kvůli doktrinářskému podmiňování nebo abstraktní konceptualizaci, nýbrž je vytvořen jako pomocný prostředek strukturování poznání, praxe a zkušeností. Speciální kultivace schopností je nutná i k tomu, aby bylo možné vnímat, co se nachází mimo běžné chápání; takže k orientaci je třeba určité nápo-vědy něčeho, co nelze přesně popsat.

Jak v této knize uvidíte, při líčení mimořádných událostí v průběhu výcviku mistra Wang Li-pchinga odpovídají každé úrovni systému určitá taoistická cvičení, úrovně vnímání a způsoby sebekultivace. Tento systém tak vyvádí mysl z oblasti známého a přivádí ji do oblasti neznámého tak, že se rozvíjejí a zjemňují schopnosti, které v nekultivovaném stavu obvykle zůstávají jen jako latentní.

Tato kniha ilustruje možnosti taoismu naznačené v klasických textech prostřednictvím pozoruhodného příběhu moderního čaroděje příslušejícího k tradici. Zároveň v knize najdeme popis podmínek v Číně v minulosti i současnosti, mimořádných osobností nedávné minulosti, principů a praktik taoistických nesmrtelných, původu učení Dračí brány a nových vizí týkajících se lidského potenciálu a možností v budoucnu.

ČÁST I
Začátek Cesty

/1. kapitola/

Učitelé hledají žáka

Jedné noci v roce 1960 se pod převalskou skálou na posvátné hoře Lao odehrála jedna z nejvýznamnějších událostí v tajné historii Číny, aniž o tom svět cokoli tušil. Noc jasně osvětloval shůry měsíc a zdo-la foukal od oceánu svěží vánek. Tři starci, osamělí dědici prastaré nauky, se posadili na zem před skrytou jeskyní na svaté hoře a pohroužili se do hluboké meditace.

Horu Lao, v čínštině Lao-šan, mnoho lidí mimo území Číny nezná. Místní laici si jí cení kvůli prameni s výtečnou vodou, pro zasvěcence a poutníky je to jedno z nejposvátnějších míst taoismu, původní čínské tradice poznání, nejstarší vědy světa. Hora Lao je ze dvou stran – z východu a z jihu – obklopena mořem; je strmá a impozantní a zdá se, jako by vyrůstala přímo z oceánského dna. Je poseta obrovskými balvany a velkými skalisky a rostou na ní rostliny a stromy všeho druhu. Na jejím úpatí burácejí mořské vlny a uprostřed ji zdobí pás z bílých mraků. Když se posadíte na jejím úbočí a díváte se, jak nad mořem vychází slunce, zmocní se vás nesmírný pocit transcendence převyšující tento svět. Taoističtí hledající si proto začali vážit hory Lao jako místa, kde lze kultivovat realizaci a rozvíjet svou esenciální přirozenost.

V průběhu staletí praktikoval na hoře Lao podle své tajné tradice ne jeden slavný taoistický mistr. Postupně tam bylo zbudováno mnoho taoistických klášterů; v soutěskách se také nachází spousta

tajných jeskyní, zakrytých listovím a popínavými rostlinami, do nichž se lze dostat mimořádně těžko a o nichž ví jen málo lidí.

Tři starci sedící oné noci roku 1960 na úbočí hory, zalité měsíčním svitem, byli mistry Dračí brány, která patřila k taoismu Úplné skutečnosti, držiteli tajemství a schopností, o nichž se dlouho věřilo, že jsou jen vybájené.

Čang Che-tao, Poutník nekonečna, byl Předavatelem 16. generace školy Dračí brána. V té době mu bylo osmdesát dva let a kdysi býval věhlasným lékařem na císařském dvoře dynastie Čching (1644–1911). Tomuto poutníku se lidově říkalo Záhadný doktor.

Wang Ťiao-ming, Poutník ryzí jasnosti, byl Předavatelem 17. generace školy Dračí brána. Byl žákem Velmistra Čang Che-taa a v té době mu bylo sedmdesát dva let. Původně byl instruktorem na Vojenské akademii Chuan-pu a byl velkým odborníkem na bojová umění. Uměl rovněž vynikajícím způsobem pracovat s počítadlem a říkalo se mu Tajemný počtář.

Ku Ťiao-i (Ťia-Ťiao-i; pozn. redakce), Poutník ryzí prázdnoty, byl dalším žákem Čang Che-taa a byl také vybrán jako Předavatel 17. generace školy Dračí brána. Ovládal jedinečnou metodu léčení nemocí akupunkturou, aniž skutečně zapichoval do těla jehly. Lidé mu proto říkali Akupunkturista bez hranic.

Během předešlého roku byli tito tři mistři cele zaujati tajnými poradami ohledně záležitosti nanejvýš důležité nejen pro ně, ale pro celý svět. Protože byli pokročilého věku, snažili se najít nástupce, člověka, který by unesl nauku, jež by ho uschopnila k tomu, aby se stal Předavatelem 18. generace taoistické tradice Dračí brána.

Taoistická škola Úplné skutečnosti byla založena před 900 lety, kdy severní Čínu, jež byla pradávnou domovinou a kulturním střediskem čínského lidu, dobyly hordy stepních nájezdníků. V době této krize bylo posláním školy uchovat nejen vnitřní učení taoismu, nýbrž také vnitřní učení buddhismu a konfucianismu.

Taoisté ze školy Úplné skutečnosti uctívají pět lidí jako svých Pět severních Předchůdců, jimiž byli Wang Süan-fu, Čung-li Čchüan, Lü Tung-pin, Liou Chaj-čchan a Wang Čchung-jang. Sedm vynikajících

žáků posledně jmenovaného mistra Wanga je známo jako Sedm realizovaných ze severu.

Mezi těmito sedmi byl i Čchiou Čchu-t'i, více známý jako Čchang-čhun neboli Skutečný muž věčného jara. Před osmi sty lety založil školu Dračí brána. Pověst o spirituálních kvalitách Skutečného muže věčného jara byla taková, že Čingischán jej povolal do Střední Asie a ustanovil jej hlavou všech náboženství v Číně.

V Dračí bráně se dosud uchovávají tajemství nepředstavitelná ani pro jiné Číňany, natož pak pro lidi ze Západu, a to až do dnešních dnů. Síla vnitřního učení je taková, že tři stať mistři 16. a 17. generace strávili v hluboké meditaci bezpočet hodin, aby našli dědice této nauky.

Součástí tajné tradice Dračí brány je mimořádná kniha symbolických vzorců, známá jako *Hádání z rybí kosti*. Kdysi se užívala k analýzování trendů a předpovídání událostí, před šesti sty lety však byla úmyslně zpřeházena podle tajného císařského plánu, který byl součástí rozsáhlého tažení s cílem udržovat lid v nevědomosti a v poddanství. Původní integrita knihy však naštěstí zůstala v taoistické škole Dračí brána nepoškozena, v souladu s jejím posláním zachovat esoterní poznání.

Ukázalo se, že novým Předavatelem, jehož stařešinové hledali, je chlapec jménem Wang Li-pching, jemuž bylo v roce 1960 jedenáct let. Li-pching se narodil v roce 1949, přesně uprostřed lunárního roku. Lidé, kteří ho znají, říkají, že už jako dítě byl jiný. Byl vždy schopen najít v domě ztracené věci i děti, s nimiž hrál na schovávanou, ať už se schovaly kamkoli.

Wang Li-pching se narodil ve velkém městě v severovýchodní Číně a později se s rodiči přestěhoval do starého opevněného města nedaleko slavné Věčně bílé hory, Čchang-paj-šan. Okresem, k němuž opevněné město patřilo, protéká Jung-ting, Kalná řeka, která pramení v nitru Věčně bílé hory. Atmosféra opevněného města s horou v pozadí orientovaného směrem k řece je nabitá neobvyklou a silnou energií. Vzhledem k tomu, že se tam v zemi ukrývá „černé zlato“, nazývá se Městem uhlí a v moderní době víc a víc rozkvétá. Právě

v tomto novém městě ležícím ve starém opevnění strávil Li-pching většinu svého života.

Rodina Wangů patřila v dané oblasti k významným klanům a její předkové byli kdysi šlechtici. V době Li-pchingova otce už rodina na tom nebyla tak dobře, ale i přesto se mu podařilo absolvovat Fengtchienskou vysokou školu průmyslovou, což bylo tehdy každopádně považováno za heroický výkon.

Matka Wangová byla vyrovnaná a laskavá žena. Porodila čtyři syny a dvě dcery, všechno vitální a statné děti kromě druhého syna, Li-pchinga, který byl drobný a slabý. Když byl Li-pchingovi jeden rok, vznikl v domě Wangů požár. Batole se v tom zmatku ztratilo a oheň je popálil na hlavě. Přestože se spálenina dobře zahojila, dítě od té doby trpělo bolestmi hlavy a také jeho zrak byl poškozen. K matčinu zoufalství ho nebyl schopen vyléčit žádný z lékařů, na něž se obrátili.

Wangova rodina měla tedy mnoho dětí a koncem 50. let a počátkem 60. let byl život v Číně těžký. Již od dětství byl malý Li-pching hodný a svědomitý, způsobilý a uctivý, takže se stal přirozeně ochráncem svých mladších bratrů a sester. Stejně se měl i ke kamarádům ze sousedství a k dětem, s nimiž si chodil hrát. Kdykoli nějaké dítě něco chtělo a Wang Li-pching to náhodou měl, bez váhání mu to dal.

Jednoho dne na podzim roku 1962, právě když Wangovi obědvali, uslyšeli náhle za dveřmi zvuky: „Dejte nám trochu jídla, prosím!“ V posledních několika letech byl život velice těžký, takže od centrálních rovin až po severovýchod bylo všude mnoho lidí zcela bez prostředků a hledalo nějakou obživu. Kdykoli přišli lidé ke dveřím žebrot, matka Wangová jim s laskavostí něco dala, aby jim pomohla.

Tentokrát uslyšel žebrařovo volání u dveří jako první Li-pching. Ještě než stačila jeho matka vstát od stolu, vzal již několik zeleninových noků a šel s nimi ke dveřím. Když je otevřel, zarazil se nad tím, co uviděl. Stáli tam tři starci. Vypadali úplně jinak než lidé, kteří chodili žebrot. Tito starci vypadali laskavě a dobrotivě, a přestože měli obnošené a roztrhané šaty, stáli vzpřímeně jako silní mladí muži, měli pevné držení těla a jejich bytosti vyzařovaly vitalitu a sílu.

Tři starci se natáhli po nocích, které jim Li-pching přinesl, a ihned je zhltni. Poté beze slova znovu natáhli ruce, jako by žádali o další.

Li-pching, poněkud znepokojen, šel bez otálení zase dovnitř a přinesl starcům další noky. Poté, co je snědli, vyměnili si starci mezi sebou pohledy a v dobré náladě odešli. Li-pching se zadumal, jak je to všechno podivné, a když opět vzhlédl, tři starci byli beze stopy pryč.

Přestože to tenkrát mladý Li-pching ještě nevěděl, měl dobrý důvod k tomu, aby ho toto setkání znepokojilo. Jak se ukázalo, tito tři starci nebyli obyčejní lidé, nýbrž taoističtí čarodějové, kteří žili dlouho vskrytu v horských jeskyních, kde praktikovali tajná umění. Ve skutečnosti dolů nesestoupili proto, aby žebrali o jídlo, ale aby našli dědice své nauky.

Taoismus je původní náboženství Číny. Jeho nejpřímější a nej-univerzálnější funkcí pro lidi v běžném světě je znalost přírodních zákonů, posilování zdraví, prevence nemocí, prodloužení života a stimulace rozvoje kultury a civilizace, vycházející z úspěšné spolupráce mezi lidmi a Přírodou a mezi jednotlivcem a společností jako celkem.

Tři mistři, kteří šli hledat Wang Li-pchinga, strávili mnoho let v horských jeskyních, kde se věnovali kultivaci. Dospěli až k nejvyšším úrovním, jichž je možno dosáhnout, jak ve vnitřních, tak ve vnějších cvičeních, daleko přesahujícím to, co si běžní taoisté doveudou představit.

Aby našli nástupce, použili schopnosti vnitřního vidění, jakož i speciální věštebnou knihu, která se předávala v jejich škole z generace na generaci. Došli k závěru, že člověk, jehož hledají, je na světě již více než deset let, a připravovali se na to, že sestoupí z hor a najdou ho.

Jejich cesta za dědicem trvala přes dva měsíce, přičemž po cestě více léčili a pomáhali místnímu obyvatelstvu, než cestovali. Dobročinnost a služba – praktikovaná otevřeně navenek nebo ve skrytosti – je nedílnou součástí taoistické tradice.

Poté, co čarodějové došli onoho dne až k domovu svého duchovního dědice Wang Li-pchinga, tíže putování se jakoby náraz vytratila.

Cestou zpátky do opuštěné budovy, kde se ubytovali, mluvili a smáli se. Setřásli ze sebe prach, posadili se a čekali, až je bude Li-pching hledat a přijde za nimi.

Co se hoča týče, nemohl se po tomto prvním setkání se třemi čaroději zbavit nutkání jít je hledat. Chodil tenkrát do páté třídy a celé odpoledne ve škole byl jako ve snách. Po vyučování, místo aby šel domů se spolužáky jako obvykle, zjistil, že duchem nepřítomen bloumá po okolí. Nakonec se vydal směrem k místu, kde mistři tábořili.

Wang Li-pching našel tři starce, jak sedí v přístřešku, hovoří mezi sebou a smějí se. Jako zhypnotizován se posadil, aby jim naslouchal.

Učitelé našli svého žáka a budoucí Předavatel taoismu Dračí brány našel své učitele. Takto se začal na podzim roku 1962 Wang Li-pching učit na taoistického čaroděje a jeho učednická léta měla trvat celkem patnáct let.

Kultivace mysli

Tři čarodějové seděli pod přístřeškem, hovořili mezi sebou a zdánlivě si svého mladého návštěvníka nevšíмали. Ve skutečnosti jej však důkladně zkoumali svými vnitřními smysly. Staří mistři tak zjistili, že chlapec trpí chronickou migrénou a očními problémy, a rozhodli se, že jej vyléčí, aniž navenek jakkoli naznačili, co se chystají udělat.

Wang Li-pching si postupně začal uvědomovat, že se mu mimorádně projasnila mysl a že se mu zlepšil i zrak. Tak poznal, že tito tři starci určitě nejsou žádní obyčejní lidé.

Jakmile si mistři Li-pchinga dobře prohlédli, zjistili, že je skutečně tím, koho vídali více než tři roky ve svých vizích a koho hledali. Wang Li-pching tak byl předurčen k tomu, aby se stal Předavatelem 18. generace taoismu Dračí brány.

Nejstarší z mužů chvíli tiše seděl se zavřenýma očima. Pak oči pomalu otevřel a upřel zrak na Li-pchinga: „Poslyš, školáku, připozdívá se a ty to máš domů daleko. Nebojíš se jít zpátky ve tmě?“

Chlapec bez váhání odpověděl: „Čeho bych se měl bát? Když si hraju s kamarády na schovávanou, tak čím je větší tma, tím větší je to zábava! Čeho bych se měl bát?“

Starci měli radost. Ku Ťiao-i k sobě Wang Li-pchinga přitáhl a řekl: „Zahraj si na schovávanou s námi!“ Vzali ho na nedaleký hřbitov a vyzvali ho, ať si s nimi zahraje na schovávanou, a řekli mu, že vyhraje, pokud se mu podaří najít ve tmě aspoň jednoho z nich.

Li-pching okamžitě výzvu přijal. Chodil na to místo každý den a znal tam každý kámen; pomyslel si, že není možné, aby je nenašel.

Zakryl si oči, začal počítat a čekal, až se starci schovají. Ale Čang Che-tao si ho přitáhl k sobě a řekl mu: „To nemusíš dělat. Prostě tady stůj s otevřenýma očima a sleduj, jak se schováváme. Dívej se pozorně – nepůjdeme daleko!“

Ale starci zůstali stát na místě, takže Li-pching na ně začal naléhat, ať se jdou ukrýt. Stále se nehýbali, ale nějaký hlas řekl: „Raději se lépe podívej – už jsme se schovali!“

Li-pching tedy zbystřil zrak, ale po mužích už nebylo ani památky. Jak se mohli ztratit, a přitom ještě mluvit? Jak to, že nebylo slyšet jejich kroky? Li-pching začal hledat po celém hřbitově, prohledal každou skulinku, každé místo, kde by se člověk mohl schovat. Nic. Ani hlásek. Celé místo bylo opuštěné. Chlapec byl dokonale zmaten a až po necelé hodině se vrátil ke stromu, kde hra začala. Tam se před ním náhle všichni tři starci objevili a chtěli, aby přiznal porážku!

Ve skutečnosti čarodějové nikam nešli. Celou dobu stáli na místě a jenom použili svého umění neviditelnosti. Tito taoističtí mistři nepotřebovali ani tmu k tomu, aby se skryli; věděli, jak se obyčejným lidem ztratit z dohledu i v jasném denním světle. Jde o umění, jehož lze dosáhnout již při realizaci středního stupně.

O tom neměl Li-pching ani ponětí; uvědomil si pouze, že je zaskočený a že začíná mít z těch tří starců hrůzu. Na závěr setkání mu však nařídili, ať jde domů a zítra za nimi po škole zas přijde. A ať nikomu neříká, co zažil.

Když přišel Li-pching v noci domů, jeho rodiče se už o něj strachovali. Kde byl tak dlouho? Co dělal? Ale z Li-pchinga to lezlo jako z chlupaté deky, takže na něj nakonec přestali naléhat. Tenkrát byly v Číně těžké časy a v rodině musel jeden na druhého dávat pozor, avšak někdy nešlo pohlídat všechno. Li-pching byl koneckonců druhým nejstarším synem a jeho rodiče se museli víc starat o jeho mladší sourozence. Většinou si Li-pching chodil, kam chtěl.

Co se týče tří starců, místní lidé jim projevovali soucit vzhledem k jejich pokročilému věku a také proto, že k nim vážili cestu z oblasti ležící v srdci vlasti. Jejich léčitelské umění vítali, přestože staří muži

dávali ze svého umění najevo poměrně málo, aby neprozradili svou identitu taoistických čarodějů. Po jisté době si lidé z města těchto tří stařešinů, kteří za své služby nic nepožadovali, začali vážit a ctít je. Starci nechávali Li-pchinga dělat drobné práce a on díky tomu mohl také sledovat, jak léčí nemoci. Také průběžně mluvili se svým mladým chráněncem o věcech, které mu pomáhaly orientovat se v Cestě.

Protože potřebovali klidné místo, kde by svého nového žáka cvičili, našli tři učitelé starou, dávno opuštěnou kovárnu, poměrně vzdálenou od běžné dopravy. Místo uklidili, před domem vysadili několik stromů a za ním zřídili zahradu, kde pěstovali zeleninu. Lidé z horských vesnic, prostí a bezelstní, ryzích a přímých způsobů, byli dojati dobrými skutky ctihodných starých léčitelů a nosili jim alespoň drobné dárky: dříví na podpal, rýži a další potřebné věci.

Během času si Wang Li-pching postupně zvykal na staré mistry, jejichž vedení bylo jemné a mělo za cíl připravit jej na dlouhou dobu výcviku, který měl podstoupit.

Jednoho chladného podzimního večera se všichni čtyři rozesadili kolem jediné lampy a Velmistr Čang Che-tao začal vyprávět příběhy o starých taoistech a o principech taoismu. Mluvil velice podrobně o Čchang-čchunovi, Skutečném muži věčného jara, který žil v době Čingischána a byl zakladatelem školy Dračí brána.

Čchang-čchun vstoupil na stezku taoismu ve svých devatenácti letech a stal se žákem Velmistra Wang Čchung-janga, když mu bylo dvacet. Poté, co jeho učitel odešel, Čchang-čchun putoval k hoře Čung-nan, starobylému středisku duchovních nauk.

Uprostřed zimy dorazil k malé svatynce, kde se ukrýl. Sněžilo pět dní a nocí. Hrozila mu smrt hladem nebo chladem, a proto vstoupil do stavu hlubokého transu.

Uprostřed této naprosté abstrakce zaslechl Čchang-čchun znenadání hlas. Vzhlédl a spatřil před sebou starého muže, který mu přinesl jako dar jídlo. Položil obětinu před Čchang-čchuna, obrátil se a šel pryč.

Čchang-čchun vstal a vyšel za ním ke dveřím svatyně. Vyhlédl ven, ale nikoho už neviděl, pouze širé plochy čerstvého sněhu bez jediné stopy v dohledu.

Po nějaké době začal sníh ustupovat a bylo zase možné cestovat. Čchang-čhun pokračoval ve své pouti směrem na západ, dokud nedošel k velkému údolí známému jako údolí řeky Fa. Říční koryto bylo velice široké a vodní hladina střídavě kolísala natolik, že nebylo možné přes ni postavit most nebo zřídit převoz. Následkem toho se museli poutníci řekou brodit. Když Čchang-čhun viděl nebezpečí, jemuž se tak lidé vystavovali, rozhodl se tam zůstat a poutníkům sloužit tak, že je přes řeku přenášel na ramenou.

Na břehu si tedy postavil improvizovanou svatyni a u řeky žil šest let. Noci trávil v meditacích a dny přenášením poutníků přes vodu.

V tomto období Čchang-čhun zažil nejméně sedmkrát to, co taoisté označují jako Velká smrt, a bezpočtukrát prošel takzvanou Menší smrtí. Díky umírání a navracení se k životu se mu podařilo překročit běžný svět lidí, událostí a věcí.

Velmistr uzavřel své vyprávění těmito slovy: „Náš duchovní předchůdce Čchang-čhun říkával: ‚Když nevzniká jediná myšlenka – to je svoboda; je-li mysl prázdná, nastává nesmrtelné osvícení.‘ Takto intenzivně se duchovní nesmrtelní a nebeští čarodějové kultivovali a cvičili!“

Poté se stařec obrátil k Li-pchingovi a zeptal se ho: „Poslouchal jsi pozorně?“

Vyrušen ze svého snění, chlapec odpověděl, že opravdu poslouchal.

Stařec se ho zeptal, co z příběhů pochopil.

Li-pching odpověděl s velkou jistotou: „Pouze s upřímným srdcem a pevnou vůlí je možné poznat Cestu a rozvinout plný potenciál.“

Tři muži se usmáli. Nejstarší mistr se chlapce zeptal: „Chceš studovat Cestu?“

„Ano,“ odpověděl Li-pching tím nejopravdovějším a nejodhodlanějším hlasem, „ale nevím jak. Nemám učitele, který by mě učil.“ Ještě stále si však zcela neuvědomoval, kdo ti tři muži ve skutečnosti jsou.

Velmistr řekl: „Jestliže chceš studovat Cestu, neboj se, že nebudeš mít učitele. Kdo myslíš, že jsme my? Já jsem Předavatel Čchang-čhunova učení 16. generace a tito dva jsou Předavatelé 17. generace. My jsme už staří, a proto chceme dál předat, co jsme se naučili.

Chceš-li poznat Cestu, buď připraven na to, že to vyžaduje usilovnou práci. Jak jinak by ses pozvedl nad stav, v němž se nacházejí obyčejní lidé? Prvním požadavkem učení se Cestě je usilovná práce; potom se budeš muset naučit být členem společnosti, což znamená činit dobře a vystříhat se zlého, budovat charakter. Až v sobě vypěstuješ ctnost a vybuduješ si charakter, vstoupíš nakonec na Cestu přirozeně.“

Až dosud se tři staří čarodějové spokojili s tím, že Wang Li-pching má skutečně požadovaný potenciál a že i načasování je správné. Ale jako je tomu u všech věcí, museli začít od začátku a učit svého učeníka postupně, aby u něho mohlo dojít k pronikavé realizaci.

Ve Spisu o věčné čistotě a klidu se praví:

Cesta obsahuje jasnost i neprůhlednost, pohyb i klid. Nebe je jasné, země neprůhledná; nebe je v pohybu, země v klidu. Mužské je jasné, ženské je neprůhledné; mužské je aktivní, ženské je klidné. Stoupají z kořenů a proudí do větví, dávají vzniknout bezpočtu bytostí. Jasnost je zdrojem neprůhlednosti, pohyb je základem klidu. Jestliže jsou lidé schopni být jasní i klidní, přijde k nim celý vesmír.

Lidský duch se podobá jasnosti, ale ruší jej mysl. Lidská mysl se podobá klidu, ale táhne ji touha. Jsi-li schopen odložit vždy své žádosti stranou, tvá mysl se přirozeně zklidní; zjasní svou mysl a tvůj duch se přirozeně zklidní.

Obtíž v převedení tohoto učení do praxe spočívá v „odložení žádostí stranou, zjasnění mysli a vstoupení do klidu“. To je zvláště těžké v současné době, kdy se tolik materiálních i lidských zdrojů věnuje službě nekonečnému procesu tužeb a ambicí, aniž by však lidi někdy ve skutečnosti uspokojily a aniž by někdy došlo k objektivnímu porozumění dopadům celého tohoto procesu na lidskou společnost a její vztah k Přírodě.

První cvičení, které staří mistři naučili Li-pchinga, proto byla praxe zvaná „pokání“. V kontextu taoismu to znamená vyčištění mysli, odstranění světských vlivů, které již nakazily vědomí, zbavení se odpadu.

Provádí se v dočasné izolaci prostřednictvím sebezkoumání. Proces se dále dělí na tři části. Nejprve žák zůstane v temné místnosti dva měsíce, aniž musí něco dělat. To má postupně zmenšit hrubost a divokost jeho povahy. Druhé stadium této praxe představuje sezení v klidu v temné místnosti několikrát po určitou dobu, která se postupně prodlužuje. Ve třetím stadiu se žák přemístí do obyčejné tiché místnosti a vyžaduje se od něj, ať pokaždé sedí v klidu přinejmenším čtyři hodiny v kuse.

Jednoho rána po snídani, místo aby šel Li-pching do školy, namířil si to přímo k příbytku tří starých taoistických mistrů. V té době již chlapce zajímal taoismus víc než škola. Zastihl starce dosud ponořené do ranní meditace. Navzdory svému pokročilému věku měli staří čarodějové mladé tváře a tmavé vlasy. Jejich oči zářily tajemným světlem. Li-pching se posadil a chtěl se k nim přidat, ale velmistr ho zastavil otázkou: „Jsi opravdu rozhodnut studovat s námi taoismus? Jsi si jist, že si to nerozmyslíš?“

Li-pching trval na tom, že je naprosto jistě odhodlán se do toho pustit. Velmistr tedy pokračoval: „Když ses rozhodl, že se budeš učit Cestě, musíš začít od začátku. Pamatuj, že se nesmíš bát překážek. Dnes tě naučíme první lekci, která neobsahuje vysvětlování principů, nýbrž pouze cvičení. Musíš dělat, co ti řeknu, protože když v této lekci neuspěješ, už za námi nikdy nemusíš chodit.“ Stařec byl přísný. Chlapce poučil jen stručně a přikázal mu, ať jde za ním do přístřešku, který kvůli tomuto cvičení vyklidili.

Velmistr ukázal do temné místnosti a řekl Li-pchingovi: „Jdi dovnitř a zůstaň v klidu. Nezačínej kňourat, že chceš jít ven, protože my tě ven nepustíme, i kdyby se dělo cokoli.“ S těmito slovy strčil hocha dovnitř a zamkl za ním dveře.

Li-pching si nikdy nepomyslel, že by mu stařec byl schopen něco takového skutečně udělat. Přístřešek byl naprosto prázdný a dočista temný. Nic neviděl. Domýšlel se, že stařec jen zkouší jeho upřímnost a dříve nebo později jej stejně pustí ven, a proto se rozhodl, že v klidu počká.

Ale snáze se to řekne, než udělá. Po chvíli začal Li-pching popo-
cházet, šátraje po zdech poté, co do nich několikrát narazil. Chodil

po místnosti sem tam, až se zapotil, a pak se posadil, aby si odpočinul. Potom vstal a zase začal chodit dokola. Tak se to stále opakovalo a jeho úzkost rostla; zdálo se mu, že tohle dopoledne trvá celý rok.

Náhle se s praskotem otevřely dveře a chlapce uvnitř oslepil proud světla. Stařec ho vyzval, aby šel ven, a tak pomalu vyšel z přístřešku a mnul si oči. Byl mimořádně rozrušen, ale předstíral, jako by se nic nestalo.

Wang Ťiao-ming se ho zeptal: „Vydržíš ještě víc, chlapče?“

Li-pching si myslel, že učitel ho jen zkouší, takže i když už měl dost, řekl: „Bez problémů. Tato lekce je snadná. Vedl jsem si dobře?“ Chtěl dostat dobrou známku.

„Dobře,“ odpověděl starý mistr nevýrazně, „ale teď se pojďme naobědvat.“

Li-pching byl celé dopoledne k neunesení nervózní a již se musel do jednoho kouta přístřešku i vymočít. Když uslyšel, jak mu učitel říká, že si vedl dobře, domníval se, že zkoušku absolvoval, i když ne s velice dobrými známkami.

Tento oběd nebyl stejný jako obvykle. Tři starci hovořili jen velice málo; ani jeden z nich se nezeptal, jak Li-pching strávil dopoledne. Chlapec se domýšlel, že předstírají lhostejnost, takže se rozhodl předstírat také. Zhltl své jídlo a čekal, jaká bude další zkouška. Netušil však, co se stane vzápětí.

Wang Ťiao-ming suše řekl: „Li-pchingu, jdi zpátky do přístřešku a buď tam.“ Aniž chlapci věnoval jediný pohled, odvedl jej zpátky do přístřešku a tam ho zamkl.

Li-pching tak krutou zkoušku nečekal. Měl pocit, že už byl zkoušen dost.

Vzhledem k tomu, že stařec mu nedal žádné konkrétní pokyny, co by měl dělat, Li-pching se rozhodl zabavit se stínovým boxem. Boxoval ve tmě, a když se unavil, posadil se. Zanedlouho si však hoch s rostoucím neklidem uvědomil, že se na tuto zkoušku správně nepřipravil. Začalo na něho doléhat volání přirozenosti, až měl pocit, že exploduje. Když se minuty zdály být hodinami, zmocňovala se jej úzkost stále víc, takže Li-pching se rozčilil a začal bouchat a kopat do dveří, volat a křičet na starce, ať ho pustí ven. Nakonec se pokálel.

Staří mistři, i když byli zaneprázdněni léčením nemocí místních lidí, soustředili nicméně svou vnitřní pozornost na mladého žáka. Díky schopnosti druhého vidění si byli plně vědomi jeho zápasu. Lao-c' řekl: „Kdo přemůže sebe, je silný.“ Staří mistři nebyli krutí, dělali však, co je nezbytné, aby vytvořili nového člověka. V *I-t'in-gu* se praví: „Věrnost a důvěryhodnost jsou prostředky pěstování charakteru.“

Od tohoto dne přicházel Li-pching jednou po třech nebo čtyřech dnech, aby v přístřešku praktikoval „pokání“. Délka jeho izolace se pokaždé prodlužovala, od poloviny dne až na celý den a noc. Po několika sezeních se naučil sebeovládání a jeho srdce a mysl se uklidnily a zjasnily. Jakmile toho dosáhl, začal přemýšlet o různých otázkách. Jeho mentoři mu řekli, že toto „strukturované myšlení“ je velice důležitým momentem ve výcviku vědomí.

Lao-c' řekl: „Pohyb přemáhá chlad, nehybnost přemáhá horko; jasný klid je napravovatel světa.“ Také řekl: „Doved' prázdnotu až do krajnosti, udržuj stále nehybnost; stejně jako myriády věcí působí v souladu, já takto pozoruji návrat.“ Hlavní věcí zde je klidná nehybnost; když nehybnost dosáhne svého vrcholu, rodí se z ní pohyb, díky čemuž je člověk schopen pozorovat to, co je subtilní. „Strukturované myšlení“ znamená, že jakmile tělo a mysl dosáhnou vrcholu nehybnosti, mozek myslí na nějakou „věc“, ať už je to nějaká scéna, osoba nebo událost. Je třeba myslet dopředu nebo retrospektivně, a tak způsobit, aby se věc vyvíjela a rozvíjela tak dlouho, dokud se nedojde k „výsledku“. Pokud tento výsledek obsahuje určitý význam, říká se, že cvičení splnilo svůj cíl. Tato myšlenková operace se nazývá „strukturované myšlení“.

Nyní seděl Li-pching klidně v temné místnosti a praktikoval strukturované myšlení podle pokynů svého mentora. Nejprve přemýšlel o tom, že jeho tělo je sice uvězněno v malé temné místnosti, jeho myšlení však nelze zamknout a zabránit mu v pohybu sem a tam.

S tímto na mysli se Li-pching rozhodl o své vůli soustředit na svého otce. Co asi teď dělá? Li-pching si představil svého otce v práci, jeho pracovní stůl a všechno, co na něm leželo: tužky, počítačka,

rýsovací náčiní, šálek zcela naplněný horkou vodou, popelník s několika nedopalky cigaret. Nyní Li-pching v duchu spatřil svého otce s cigaretou v levé ruce, jak pomalu vydechuje kroužek kouře, zatímco píše na velký arch papíru a zakresluje na něj kruhy a čtverce.

Právě teď je jeho otec zcela ponořen do své práce, která je ale nesmírně zdoluhavá a nudná. Nepodařilo se mu ji dokončit do oběda, pokračoval v ní ještě celé odpoledne a s hrůzou si uvědomoval, že nad tímto úkolem bude muset strávit ještě několik dnů, než jej dokončí. Taková otročina!

Li-pching se rozhodl změnit předmět své pozornosti. Začal myslet na své spolužáky, kteří byli touto dobou ve škole. Mají teď odpolední vyučování. Učitel matematiky mluví o základech účetní evidence, vedení účetních knih, podvojném účetnictví, příjmech a výdajích, účetních uzávěrkách atd. I to je neuvěřitelně nudné. Ve třídě jsou všichni kromě Li-pchinga. Nikdo moc pozorně neposlouchá, zvlášť pak ne Li-pchingovi kamarádi, kteří se dívají na jeho prázdné místo a myslí si, jak se má dobře, když nemusí být na této mučivé hodině. Nejraději by odtud utekli a hráli si!

Jak si ale Li-pching uvědomil, nebylo ani zde nic zvlášť zajímavého, a už na třídu nemyslel.

Místo toho se začal v duchu zaobírat knihami. Nejprve si vybral jednu učebnici a začal jí procházet od první lekce. Tady je obrázek Velké čínské zdi, obrovské a impozantní. Li-pching se díval na Velkou zeď ze vzdáleného horského svahu a v duchu ji spatřil jako obrovského draka, jehož hlavu a ocas nebylo vidět, protože se ztrácel v masivech vysokých hor. Začal si ji pro sebe popisovat. Zeď měří na výšku několik metrů, je postavena z balvanů a kvádrů na hřebenech hor. Vskutku úchvatný pohled. Velká zeď vyrostla z krve a potu bezpočtu dělníků – a díky jejich dovednosti; je symbolem čínského lidu.

Tohle už bylo lepší. Li-pching své cvičení zakončil myšlenkou, že jednou na Velkou zeď vyšplhá, podívá se na mohutné říční toky a hory své vlasti a bude hrdý na to, že je Číňan.

Li-pchingova cvičení strukturovaného myšlení rozvíjela jeho intelektové schopnosti a prospívala mu tělesně i mentálně. Malá temná

místnost již nebyla tísnivým vězením, nýbrž integrální součástí celého časoprostorového univerza. V tomto nekonečném rozšíření prostoru a času se mohly myšlenky pohybovat podle libosti. Všechno, co Li-pching „viděl“ – lidi, události, věci – bylo velice konkrétní, reálné, živé. Tohle byl svět plný života, svět, v němž se již necítil osamocený. Již nepociťoval čas jako břemeno, protože vždy existovala spousta věcí, které mohl dělat, takže se nestihl nudit.

Li-pching měl však často během své práce v přístřešku hlad, protože mistři mu již nenosili jídlo. Místo toho se objevovali jen občas, znenadání, a něco mu hodili. Někdy to nebylo nic než kámen, jako by si z něj staříci dělali legraci. Někdy to bylo jídlo, které mladíček zhltnul v několika soustech.

V přístřešku bylo také chladno. Podzim na severu Číny bývá chladný, zvláště v noci, kdy chlad proniká i do kostí. Li-pching vyšel z teplotních změn a tělesných pocitů a postupně si díky strukturovanému myšlení vytvořil nejprve schopnost rozlišit den a noc a později i schopnost rozlišit ráno, poledne, večer a půlnoc.

V jednom přísloví se říká: „Než se vyrobí kvalitní ocel, musí se stokrát přecistit.“ Stejně je tomu i s člověkem. Pokud se nebude zušlechťovat, nenabude žádných velkých schopností. V taoistickém chápání to znamená, že chcete-li dosáhnout realizace, je ještě důležitější než původní základ, jenž je samozřejmě také podstatný, věnovat dostatek času zjemňování; neexistuje jiný způsob, jak realizace dosáhnout.

Během dvouměsíční izolace ve tmě dosáhl Wang Li-pching prvního porozumění Cestě. Stařešinové viděli, že má upřímné srdce a neotřesitelnou vůli. Na základě těchto kvalit se rozhodli, že jej přijmou za žáka i oficiálně.

Vybrali pro obřad příznivý den. Oné noci bylo nebe jasné, na východní obloze visel úplněk a osvěcoval svět lidí dole. Foukal jemný vánek a přes oblohu se táhlo několik mraků. Denní pachtění ustalo a lidé už spali. V měsíčním svitu bylo v dálce zřetelně vidět pohoří. Vypadalo jako stádo ovcí, choulících se nehybně k sobě. Klasy obilí se tiše vlnily na polích, ve vánku chvílemi slabě zašustila stébla, ale jejich barvu již nebylo možné rozeznat.

Celá země se ponořila do naprostého ticha, pouze tři starci a jejich mladý žák zůstali vzhůru, aby vykonali obřad na znamení formální iniciace Wang Li-pchinga jako Předavatele 18. generace taoistické větve Dračí brány. Bylo mu dáno taoistické jméno Jung-šeng, což znamená Věčný život, a náboženské jméno Ling-ling-c', což znamená Duchovně zdatný.

V závěru rituálu velmistr předal chlapci stručný souhrn taoistických principů:

„Prvotní Cesta nemá formu ani podobu, nemá počátek ani konec, nemá jméno ani ji nelze popsat. Slovo pro Cestu, které obvykle používáme, je naplněno skrytým významem.

Napišou se první dvě čárky. Levá symbolizuje světlo a pravá tmu – jako v takzvané „čínské monádě“, symbolu absolutna, v němž se vzájemně objímá jin a jang. Tyto dvě čárky představují slunce a měsíc na obloze, vodu a oheň na zemi a dvě oči člověka, které v průběhu kultivačních cvičení obracejí své světlo a pohled dovnitř.

Pod těmito dvěma čárkami je napsána jednoduchá čára, jež značí „jedno“ a představuje souhrn všeho. Pod ní je napsán znak pro „já“, který odkazuje k sobě, což znamená, že všechno ve vesmíru se nachází ve vlastním těle člověka a že Cesta od něho není oddělená. Když se všechny uvedené části složí dohromady, tvoří slovo „hlava“, což znamená, že praktikování Cesty je na světě tou nejlepší a nejpodstatnější věcí na světě, jakou člověk může dělat. A konečně se napíše znak pro „chůzi“, který znamená cestovat nebo působit, což následně znamená přirozené působení učení v celém těle člověka, Cestu uskutečňovanou v těle člověka, Cestu uskutečňovanou v celém světě. To jsou významy obsažené ve struktuře znaku Cesta.“

Velmistr se na chvíli odmlčel a poté pokračoval: „Zakladatelem taoismu byl Lao-c'. Ve slově „Tao“, „Cesta“, se nachází celá podstata jeho učení. Metody dosažení Cesty jsou založeny na klidu.

Podivuhodné vlastnosti klidu jsou nevyčerpatelné. Pomocí klidu je možné podílet se na evoluci a obsáhnout úplně všechno; je v něm obsaženo nebe, země i lidstvo.

Světští lidé umějí o klidu pouze mluvit, ale nejsou schopni do klidu skutečně vstoupit, protože nenašli jeho zdroj.

Zdrojem klidu je prázdnota. Všechny věci a změny, jimiž procházejí, jsou pouze dočasnými okolnostmi, které se nakonec obrátí v nic a poté v prázdnotu. Dokud lidská mysl není nehybná a klidná, budou v ní zůstávat myšlenky týkající se tužeb, čímž vznikají obrovské překážky pro kultivaci zjemňování.

Jakmile se objeví sobecké žádosti, prvotní duch je zneklidněn, prvotní energie seablokuje a výcvik nebude mít žádný účinek. Zbav se sobecké žádosti, vstup fyzicky i mentálně do nehybného klidu, a prvotní energie bude živá a prvotní duch bude také plný života.

Dostat se do nehybného klidu znamená postupně omezovat náhodné myšlenky na osobní touhy, odstranit překážky růstu prvotního ducha a energie, vyvážení cesty. Tento princip potlačení jednoho, aby se oživilo druhé, představuje ono velké dosažení klidu. Přestože lidskou myslí hýbají zvenčí spousty věcí, ona sama je nehybná, aniž člověk ví proč. Jsou-li tedy prvotní vitalita, energie a duch v plnosti, nehybnost dosahuje vrcholu a změní se v pohyb. Jakmile je neomylně rozpoznán pohyb směřující ven, člověk přirozeně ví, jak k němu došlo. Tímto způsobem se také dociluje pozvednutí lidského života na vyšší úroveň a jeho rozšíření.

Jakmile vstoupíš na Cestu, měl bys tento princip chápat a usilovně jej uplatňovat. Práce bude potom přirozeně pokračovat velice dobře.“

Takto promluvil velmistr, poté se postavil a popřál všem dobrou noc. Byla již jedna hodina po půlnoci.

Druhého dne všichni brzo vstali a starci naučili Li-pchinga několik cvičení stínového boxu. Po snídani Poutník nekonečna a Poutník ryzí prázdnoty někam odešli a nechali učedníka samotného s Poutníkem ryzí jasnosti.

Ten byl kdysi instruktorem na vojenské akademii a adeptem vnitřních i vnějších stylů bojových umění. Byl zdatný a prudký, na

studenty mimořádně přísný a náročný. Zavolal si Li-pchinga a sdělil mu přibližně toto:

„Dnes začínáš novou lekci. Již jsi absolvoval pokání, takže nyní tě čeká druhá překážka, která vyžaduje, aby ses naučil sedět v temné místnosti s překříženýma nohama.

Praxe školy Dračí brány klade zvláštní důraz na pevný základ a vyžaduje od nás, abychom zajistili, aby tento základ něco vydržel. Toto cvičení v sezení s překříženýma nohama je pro začátečníky velice důležité a musí se praktikovat celý život. Každý krok výcviku obsahuje toto cvičení, takže když se ho naučíš pořádně, můžeš z něho mít nekonečný užitek.

Existují tři způsoby sezení s překříženýma nohama. Jeden je přirozené sezení, které se také nazývá neformální sezení. Potom tu je sezení s jednou překříženou nohou, při kterém položíš jedno chodidlo na stehno druhé nohy. A konečně je tu sezení s oběma nohama překříženýma, při kterém položíš obě chodidla na stehna opačných nohou. Přirozené sezení je země; sezení s jednou překříženou nohou je lidstvo; sezení se dvěma překříženýma nohama je nebe. Když se k tomu přidají různé polohy rukou, vznikne nespočetné množství pozic v sedu se zkříženýma nohama. Avšak dnes budu hovořit pouze o přirozeném sedu.

Až se posadíš, drž horní část těla vzpřímenou, dívej se přímo před sebe a postupně koncentruj světlo ducha. Opři jazyk o horní patro a ústa měj zavřená, zuby trochu od sebe. Polož ruce na svá kolena dlaněmi dolů. Uklidni svého ducha, tiše medituj a postupně se zbav všech náhodných myšlenek.

V temné místnosti je pouze málo zdrojů vyrušování, takže se k tomuto cvičení hodí velice dobře. Proč bychom se tam nevydali hned teď?“ uzavřel svá slova mentor. Způsoby starého mistra byly strohé a drsné. Když skončil, podíval se zpřímá na mladíka. Chlapec to dobře pochopil a viděl, že nemá na vybranou, že musí jeho pokyny uposlechnout.

Tentokrát Li-pching dostal otep suché slámy, kterou rozprostřel v přístřešku po zemi, aby se pak mohl věnovat praxi sezení se zkříženýma nohama. Učitel mu naštěstí hned nesdělil množství dalších

požadavků, které měly následovat, a zatím ho nechal, ať se připraví. Protože byl Li-pching velmi mladý a dosud ve stadiu tělesného vývoje, byl dostatečně pružný, a byl tak schopen provést všechny tři druhy sedu. Nebyl však s to v nich vydržet příliš dlouho.

Vzhledem k tomu, že měl za sebou již dva měsíce skryté praxe kultivace v temné místnosti, naučil se přizpůsobit prostředí, přestože dosud nebyl schopen vstoupit do stavu naprostého klidu. Toho konkrétního dne poměrně často během sezení ochaboval, ale i tak vytrval a prodělal přitom řadu různých zkušeností. Po několika dnech praxe se jeho práce během sezení už podstatně zlepšila.

Jednoho dne si Poutník ryzí jasnosti k sobě zavolal Li-pchinga a zeptal se ho, co z této praxe získal. Chlapec mu podrobně popsal proces i své zkušenosti a nakonec ho požádal: „Neumím si vyčistit hlavu od náhodných myšlenek ani dosáhnout klidu. Nauč mě prosím nějakou metodu, jak to udělat.“

Přesně o to také starému čarodějovi šlo. „K tomu, aby ses zbavil náhodných myšlenek,“ odpověděl, „aby ses s nimi vypořádal, použij nejprve formální úsudek. Jakmile se objeví nějaká náhodná myšlenka, okamžitě ji posuď: buď ji označ za správnou, nebo za špatnou, nebo řekni, že půjde až sem, a dál už ne. S tímto odhodláním je zaraž a nedovol, aby přemítání pokračovalo. Potom náhodné myšlenky zmizí samy od sebe, a ty tak budeš moci vstoupit do klidu.“

Li-pching se tedy vrátil do temné místnosti, posadil se s překříženými nohama, narovnal trup, vyladil dech a začal zklidňovat mysl. Když jej napadaly náhodné myšlenky, použil danou metodu, aby se jich zbavil. Jakmile celý proces několikrát zopakoval, zjistil, že skutečně funguje. Li-pching se cítil velice šťastný. Po dalších několika dnech cvičení měl náhodných myšlenek stále méně, a postupně slábly, jak s cvičením vstupování do klidu pokračoval. Přestože bylo Li-pchingovi pouze třináct let a měl málo zkušeností se světem a poměrně málo tužeb, takže jeho mysl byla mnohem čistší a nevinnější než mysl běžného dospělého, musel se nicméně zbavovat náhodných myšlenek, které k němu přicházely.

Po sedm krát sedmi dnech sezení v temném přístřešku nashromáždil Li-pching poměrně velkou zkušenost se sezením v klidu

a tomuto účinnému cvičení se naučil. V tomto bodě poznal tu lepší část cvičení pokání a jeho divokost byla téměř zkrocena. Nyní byl ve své běžné řeči a chování víc jako dítě Cesty. Během několika měsíců jako by se stal jiným člověkem.

V týdnu chodil i nadále do školy, takže své běžné vzdělání nezanedbával. Po škole navštěvoval taoistické mistry, aby se věnoval cvičení.

Zpočátku si rodiče dělali starosti, jak se jejich syn změnil, ale pak prozkoumali příčinu a zjistili, že starcům se nedá nic vytknout: vyléčili chlapcovy nemoci, naučili ho duchovním cvičením a zasvětili jej do pravé Cesty. Jakmile se dozvěděli pravý stav věcí, nejenže se jim ulevilo, nýbrž měli ohromnou radost.

Ale abychom se vrátili k příběhu. Li-pching strávil sedmkrát sedm dní sezením v temném přístřešku a pak si ho starší mistři znovu zavolali. „Dnes ti dáme novou lekci,“ začal Poutník ryzí jasnosti. „Usedni v této místnosti na čtyři hodiny. Až uplynou, můžeš jít domů.“

Li-pching si myslel, že po devětačtyřiceti dnech sezení ve tmě mu nebude dělat problémy sedět čtyři hodiny. Domníval se, že to je jen zkouška, a šel na vyvýšenou plošinu, kde se posadil do pozice lotosu čelem k učitelům. Poté, co zaujal řádně tuto polohu, zavřel oči a klidně seděl.

Během první hodiny seděl Li-pching nehybně jako socha z kamene. Uplynula další hodina a on se dosud držel. Brzy však musel napnout své síly a říkal si, kdy už bude konec a že musí vydržet, protože jeho učitelé ho pozorují.

Minuty se vlekly. Li-pchingovi zdřevěněly nohy, přesně jako když sed se zkříženými nohama cvičil poprvé. Stehna ho bolela a opuchla mu, ale hýždě ještě cítil. Dokud měl tělo narovnané, žádný velký problém to nebyl. Po chvíli ho však začaly bolet i kyčle, začal ho pálit pas i zadnice a zpotil se po celém těle. Jak se usilovně snažil udržet ve vzpřímené pozici, tekly z něj krůpěje potu, a nakonec se zhroutil.

„Posaď se rovně!“ vyštěkl Wang Ťiao-ming, Poutník ryzí jasnosti, jako velitel výcviku.

Mladý učeník se vzpamatoval a znovu se posadil, ale jeho nohy byly natolik znecitlivělé, že nebyl schopen je zkřížit.

„Zaujmi pozici s oběma nohama zkříženými,“ nakázal mu znovu učitel.

Ale Li-pchinga nohy neposlouchaly, ani když jim přikazoval sám. Chlapec byl bezradný. Mentoři tedy vzali provaz a svázali mu ruce a nohy k sobě a přitáhli je do správné pozice, takže mohl zase sedět se zkříženými nohama.

Přestože byl Li-pching ještě chlapec, měl silnou vůli. Vytryskly mu slzy, ale odmítl se poddat pláči. Zatnul zuby a pokračoval v sezení. I později v životě se jeho oči zalily slzami, když s vděčností mluvil o neúnavné námaze, neoblomné přísnosti i produchovnělé vlídnosti svých taoistických učitelů.

Po šesti měsících přísného výcviku dokončil mladý Li-pching praxi spadající do fáze pokání. Nyní byl schopen sedět v klidu celé dny a noci, s pevně vzprímeným tělem a klidnou myslí, vnitřně i navenek imunní vůči vyrušení.

/4. kapitola/

Intenzivní kultivace trojitého světa

Jedním z Osmi nesmrtelných z populární taoistické legendy byl Chan Čung-li. Jeho žák Lū Tung-pin, další z Osmi nesmrtelných, patří k největším a nejmilovanějším taoistickým čarodějům všech dob. Kniha s názvem *Anály o předání Cesty od Čunga Lüovi* se skládá z dialogů těchto dvou výjimečných mistrů týkajících se praxe vnitřní, spirituální alchymie. Dialogy sebral, redigoval a rozšířil taoistický mistr Chua-jang. Tento text obsahuje i následující rozhovor:

Lū se zeptal: „Jaký je těžko poznatelný a praktikovatelný princip Velké cesty?“

Čung-li řekl: „Vzhledem k tomu, že menší pomocné metody snadno vyvolávají viditelné účinky a jsou popularizovány světskými lidmi, kteří se po celý život neprobudili, došlo to až do bodu, kdy se Velká cesta pokazila.“

Lū se zeptal: „Menší pomocné metody jsou mi již známy. Můžeš mi něco říci o Velké cestě?“

Čung-li řekl: „Na Cestu se v podstatě nelze ptát; otázku v podstatě nelze zodpovědět. Když se však pravá energie rozdělí, znamená to konec totální prostoty. Cesta vytvoří jedno, jedno vytvoří dvě, dvě vytvoří tři. Jednička představuje podstatu, dvojka představuje funkci, trojka představuje tvorbu a vývoj.“

Podstata a funkce nejsou mimo jin a jang; tvorba a vývoj jsou zapříčiněny jejich interakcí. Vyšší, prostřední a nižší jsou tři principy; nebe, země a lidstvo společně uskutečňují Cestu. Cesta vytváří dvě energie, dvě energie vytvářejí tři principy, tři principy vytvářejí pět prvků, pět prvků vytváří všechny bytosti.

Ze všech bytostí jsou nejinteligentnějšími a nejvznešenějšími lidské bytosti. Pouze lidské bytosti zkoumají principy všeho a naplňují svou vlastní přirozenost; objevujeme princip a naplňujeme přirozenost a docházíme svého určení, udržujeme se naživu, přizpůsobujeme se Cestě, abychom se stali pevní jako nebe a země a abychom trvali stejným způsobem navěky.“

Lü řekl: „Nebe a země trvají navěky, ale délka lidského života je pouze sto let a ve skutečnosti se pouze málo lidí dožije byť jen sedmdesáti let. Jak může Cesta existovat pouze na nebi a na zemi, zatímco lidem je vzdálená?“

Čung-li řekl: „Cesta není lidem vzdálená, ale lidé se sami vzdalují od Cesty tím, že se snaží rozvíjet život, aniž vědí jak. Protože neznají správné načasování svého úsilí, nevědí, jak to dělat. A neznají správné načasování, protože nepochopili mechanismus nebe a země.“

„Mechanismus nebe a země“ se týká zákonů, podle nichž funguje vesmír. Lidstvo je zroeno mezi nebem a zemí. Lidská bytost je mikrokosmem, který je ovlivňován a řízen makrokosmem. Dokud neznáte přírodní zákony, správné načasování a náležitou metodu, nemůžete uspět v poznání Cesty. Zbavte se vrtošivé povahy vzniklé získanými návyky a základní esenciální přirozenost se objeví sama. Odvrhněte běžnou mysl a udržujte si opravdovou mysl. K čemu se uchyluje opravdová mysl? K Přírodě.

Práce na usebrání mysli za účelem pěstování její esenciální přirozenosti byla završena během jednoho roku. Li-pching vyšel z temné místnosti, z jámy vyhloubené v zemi, z velké urny i ze hřbitova a mířil přímo k samotné Přírodě.

Všechno v trojitém světě nebe, země a lidstva je společníkem v kultivaci v procesu uskutečňování Cesty – slunce, měsíc, hvězdy a rostliny; hory a řeky; květiny, rostliny a stromy; ptáci a zvířata;

vítr, déšť, hrom a blesk; horko a chladno; jaro, léto, podzim a zima; východ, západ, jih a sever. Všechno obsahuje tvorbu a vývoj; ve všem se tají jemné detaily. Li-pching nyní začal pod dozorem starých čarodějů s intenzivní kultivací trojitého světa.

Slunce vychází a zapadá, měsíc dorůstá a ubývá, póly se otáčejí a hvězdy se pohybují; jaro rodí, podzim zabíjí, léto dává růst a zima si dělá zásoby; moře vysychají a skály se vynořují; dynastie se mění a éry míjejí. Trojitý svět nebe, země a lidstva, jenž se nachází uprostřed tří říší, je nestálý, jedna věc pomíjí, zatímco jiná se rozvíjí, střídavě se vyprazdňuje a naplňuje v bezpočtu neustále probíhajících změn a proměn. Přesto to vše tvoří jeden jediný ucelený systém, v němž protiklady směřují k rovnováze povstávající z nerovnováhy a živí nerovnováhu v rovnováze, čímž vytvářejí pravidelný a harmonický pohyb. Lidstvo uprostřed toho žije a jedná v souladu s příkazy Přírody, vystaveno působení mnoha tlaků Přírody i společnosti.

Síly se liší nejen tím, kam směřují, jsou rovněž nerovnoměrně rozprostřeny v čase a mají bezpočet různých vlastností. Smysly některých lidí jsou s to je vnímat, kdežto smysly jiných lidí ne; některé lidskému tělu prospívají, zatímco jiné mu škodí. Přesto jsou účinky těchto sil na lidské tělo a na lidský život větší než účinky vnímatelných sil.

Tento nedostatek však ve starých kulturách Číny a dalších národů neexistuje. Staré kultury uznávaly existenci především právě takových sil; a co víc, zkoumaly tyto síly za použití různých metod, prověřovali je a učili se s nimi zacházet. Znamenitost tradiční čínské kultury spočívá v jejím celostním pohledu, v němž nebe, země a lidstvo jsou spojeni v jedno; tento pohled se vyhýbá jednostrannosti a zaujatosti. Co se týče otázky, do jaké míry byli lidé této kultury schopni rozvinout své vnímání, to je jiná věc.

Taoistická kultura představuje jeden z hlavních pilířů tradiční čínské kultury. Její metodologie a míra schopnosti vnímat vesmír a lidské tělo je pro moderního člověka skutečně udivující. Je dokonce možné, že lidé na Západě oceňují její hodnotu víc než samotní Číňané, když ji považují za zářící klenot lidské civilizace.

Nebe, země a lidstvo tvoří jednu kontinuitu, jeden celek, jeden systém a lidstvo žije uprostřed. Velká cesta působí v celém vesmíru a neodporuje harmonii, jež sama sebe vyvažuje.

Taoisté Inou k této Cestě již tisíce let a její pomocí rozvíjejí schopnost vnímání vesmíru a kultivují a zjemňují lidskou bytost. Zanechali po sobě nevyčerpatelnou pokladnici nesčetných spisů. Tři staří taoističtí čarodějové z Dračí brány z hory Lao používali učení předávaného jejich duchovními předchůdci k výcviku svého mladého učeně. Li-pchingův mentor ho nyní učil cvičení rovnováhy na základě technik Duchovního klenotu vnitřních cvičení, aby si osvojil určité mentální schopnosti.

Toto cvičení rovnováhy, jedna z metod silových cvičení Duchovního klenotu, patří do kategorie vnějších cvičení. Ta vznikla rozpracováním ještě starších dechových technik. Praktikující spojuje harmonické tělesné pohyby s přesně stanovenými způsoby dýchání, potom použije záměru, energie a celého systému citlivých bodů na těle, aby si mohl začít vyměňovat energii s rostlinami, zvířaty, lidmi a dalšími přírodními entitami. To se nazývá cvičení rovnováhy. Umožňuje praktikujícímu dosáhnout rovnovážného stavu ve vzájemné protikladnosti a antagonistického působení velkých objemů energie v interakci mezi lidmi a rostlinami, mezi lidmi a zvířaty, mezi lidmi navzájem a mezi lidmi a dalšími přírodními entitami.

Při této praxi, jmenovitě v jejím principu a metodě, se prakticky využívá určitých hlubokých filosofických poznatků. Co se týče vztahů mezi lidmi a jinými bytostmi v kontextu celkového systému universa, je třeba s těmito vztahy zacházet s vážností a komplexností, protože je nutné vyvarovat se narušení rovnováhy celého systému a zároveň v sobě maximalizovat projevy a zapojení užitečné energie, tak aby se ustavila nová rovnováha mezi námi a vnějším světem. Cílem je přitom pěstování života, posílení těla a prodloužení věku.

Poutník ryzí jasnosti začal tuto lekci tak, že se obrátil k velké borovici.

„Vidíš ten strom?“ zeptal se Li-pchinga. „Dnes s ním budeme pracovat. Je to obrovský strom. Celá léta prodělával krutá vedra a zimy,

opíral se do něj vítr a bičoval ho déšť. Má skutečně velkou životní sílu a obsahuje v sobě něco, co je užitečné pro naši kultivaci.

V lidském těle existují dráhy, jimiž cirkuluje energie, jiné dráhy, jimiž proudí krev, a také dráhy pro odpadní látky. Strom má rovněž různé dráhy, kterými cirkuluje energie, dráhy, jimiž proudí voda, cesty, jejichž prostřednictvím vstřebává výživné látky, a cesty, kterými se zbavuje odpadních látek. Cvičení rovnováhy sestává především z metod, jak vyzařovat a vstřebávat aury éterické síly. Práce se stromem zahrnuje tedy vzájemnou výměnu energie za účelem získání rovnováhy jin a jang a pěti prvků v lidském těle.

Stromy mají různé základy barev, které různě souvisejí s pěti prvky. Barevným základem této borovice je zelená. Z pěti živlů koresponduje se dřevem. V lidském těle souvisí s játry. Jestliže lidé trpí onemocněním jater, pochází to ze slabosti vody. Jestliže je voda slabá, dřevo neroste. Ledviny řídí vodu a barva související s vodou je černá. Strom související s černou je cedr. Takže k vyléčení onemocnění jater budeš nejprve pracovat s cedrem, abys doplnil vodu do ledvin, a potom budeš pracovat s borovicí.

Onemocnění jater může pocházet rovněž z přebytku energie ohně, což způsobuje unikání energie dřeva, takže aby se játra dokonale vyléčila, je třeba zvládnout energii ohně. Jaterní onemocnění mohou mít také původ v přemíře mentální energie, což způsobuje napětí v energii dřeva. Takže aby se vyléčila játra, je rovněž nutné ovládnout energii kovu. V každém případě je třeba najít odpovídající strom, s nímž by se dalo pracovat. Pouze takto můžeš harmonizovat jin a jang a pět prvků v lidském těle, zbavit se nemoci a posílit tělo.“

Li-pching již o tomto principu pěti prvků, které se vzájemně podporují i přemáhají, slyšel od Poutníka nekonečna, takže nyní pochopil vysvětlení Poutníka ryzí jasnosti dokonale. Věděl dokonce, co Poutník myslel „aurou éterické síly“.

Poutník ryzí jasnosti pokračoval: „Existuje dalších devět druhů cvičení rovnováhy. Dnes začneme a budeme studovat jedno po druhém.“ Poté Poutník přešel k obrovité borovici a zastavil se asi půl metru od ní.

„Sleduj, co budu dělat,“ řekl Li-pchingovi.

Postavil se s chodidly na šířku ramen a kolena lehce pokrčenými, tělo držel vzpřímené. Zvedl paže a natáhl je před sebe, přímo, ale ne ztuhle, s otevřenými kyčlemi a dlaněmi otočenými ke stromu. Hleděl přímo před sebe téměř zavřenýma očima, pomalu pokrčil a zase narovnal nohy a chvíli se takto pohyboval nahoru a dolů podél kmene stromu.

Poté, co Poutník předvedl Li-pchingovi tento pohyb, řekl mu: „Věnuj pozornost dýchání. Když se pohybuješ směrem nahoru, nadechuješ se, a když se pohybuješ dolů, vydechuješ. Protože tělesné pohyby jsou vykonávány pomalu, také dýchání musí být pomalé, nenápadné, hluboké, dlouhé a vyrovnané. Zároveň je k této kombinaci potřeba přidat určité vědomé myšlenky. Tvá pozornost se nachází v dlaních a představuješ si, že strom je obrovským sloupem energie určité barvy. V tomto případě je borovice, kterou používám, sloupem zelené energie. Představ si, jak z tvých dlaní vyzařuje spousta energie stejné barvy a jak dochází k vzájemné výměně této energie s energií stromu.“ Li-pching začal cvičit a napodobovat svého učitele. Starý čaroděj stál vedle něj a pečlivě ho sledoval. Upozornil ho, čemu musí věnovat pozornost, a posléze ho zastavil, když žák došel do bodu, v němž už byl schopen provádět pohyby správně a také jasně zažil určité pocity.

V horách té oblasti rostlo mnoho druhů stromů, takže to bylo pro toto cvičení dobré místo. Každého rána za úsvitu prováděl Li-pching cvičení po jistou dobu stanovenou mentorem. Ten také vybíral různé druhy stromů, jeden po druhém. Li-pching se rovněž naučil spoustu různých pozic.

Poutník ryzí jasnosti přistupoval k učení velice vážně a měl přísné požadavky. K tomuto cvičení se rozhodl přidat úkol navíc. Rychle sestavil na stromě kladku. Přivázal na provaz kámen a protáhl provaz kladkou, takže kámen bylo možno taháním za provaz zvedat a spouštět. Když Li-pching vykonával cvičení, starý čaroděj držel provaz tak, aby kámen visel přímo nad hlavou chlapce, a tím ho nutil ovládat rychlost pohybů a přitom držet horní část těla neustále vzpřímenou. Starý mentor táhnul za provaz tak pomalu, že to trvalo celou půl hodinu, než se kámen zvedl a klesl, a cvičení tak

bylo mimořádně pomalé, což bylo ještě těžší než zůstat nehybně stát. Vzhledem k tomu, že se tomuto tempu muselo přizpůsobit i dýchání, ještě to cvičení ztížilo.

Během čtyř hodin provedl Li-pching mučivě pomalý pohyb nahoru a dolů pouze několikrát. Kolena mu hořela bolestí, stehna mu zrosolovatěla a v oblasti kosti křížové a kyčelní úplně ztuhl. Avšak nad hlavou měl kámen a pozoroval ho nejpřísnější z jeho učitelů, takže bez ohledu na bolest musel neoblomně pokračovat v cvičení.

Na konci cvičení byly Li-pchingovy šaty promáčeny potem. Neměl ani sílu chodit. Starému čaroději, jeho mentorovi, způsoboval pohled na něj bolest, ale jak by mohl u svého žáka vypěstovat mimořádné schopnosti bez takového výcviku? Starý Poutník svého učně domů napůl odnesl. Ve skutečnosti měl však i on za sebou dost velkou dřinu.

Jakmile si však Li-pching na toto cvičení pod kamenem zvykl, dosáhl v něm více než jen obvyklé dovednosti v naladění svého těla a dechu a ve výměně energie se stromy. Byl schopen je provádět docela dobře i bez svého mentora.

Když Li-pching začal pracovat na cvičeních rovnováhy, jeho mentor si přál, aby si v tom chlapec vybudoval solidní základ, takže mu uložil další úkol. Čarodějové totiž objevili na hoře mimořádně vhodné místo. Nebylo velké, ale stálo na něm pět vysokých stromů různých druhů. Čtyři na jednotlivých světových stranách a pátý uprostřed. Na východě rostla borovice, na jihu paulownie, na západě osika, na severu cedr a uprostřed vrba. Šťastnou shodou náhod tvořily se souvisejícími směry přirozenou sestavu pěti prvků, takže to bylo místo přirozeně vhodné k použití pěti prvků, aby mohlo dojít ke zjemnění pěti prvků v lidském těle.

Objev tohoto místa staré čaroděje vskutku nadchnul. Spontánně na sebe v úžasu pohlédli, velmistr, Poutník nekonečna, zatlaskal radostí a řekl: „Tohle je přímo dobrodiní z nebe!“ Poté kolem těchto stromů upevnili síť z provazů asi do poloviny výšky člověka. Nechali Li-pchinga chodit pod sítí s pokrčenýma nohama, ale se vzpřímeným trupem. Chlapec se dotýkal temenem sítě, takže se nemohl ani rovně postavit, ani si příliš nízko dřepnout.

Asi po dvou měsících praktikování této chůze uměl Li-pching „koňským krokem“ chodit po celé ploše mezi pěti stromy. Dokonce byl schopen nést na hlavě mísu s vodou, rychle přitom poskakovat, a neukápla mu jediná kapka. Hladinu vody udržoval klidnou jako zrcadlo.

Pokud zde člověk chodil mezi takto uspořádanými pěti stromy, korespondovalo pět prvků v lidském těle s vnějšími pěti prvky ve stromech. Mentor nechal Li-pchinga kráčet po určité předepsané trase založené na vzájemném vztahu pěti prvků, aby naladil vnitřních pět prvků v lidském těle na vnějších pět prvků. Takto vznikl tah na vnitřních pět prvků, což umožnilo dosažení jejich rovnováhy, odstranění nemoci a prodloužení života. Obměňováním trasy a přidáváním různých postavení rukou a vhodných způsobů dýchání bylo rovněž možné odhalit latentní potenciál skrytý v lidském těle a vypěstovat mimořádné schopnosti. Z těchto stromů, ve světě Přírody naprosto běžných, byl Li-pching nakonec schopen vytáhnout a do sebe vstřebat neobvyklé schopnosti.

Stromy jsou největší rostliny. Stejně jako lze stromy klasifikovat podle jejich podobnosti s pěti prvky, platí to i o ostatních rostlinách, které rovněž obsahují vitální energii a mohou být použity pro účely taoistických cvičení. Praktikující používají tyto specifické formy cvičení rovnováhy v závislosti na svém vlastním fyzickém stavu a potřebě síly, aby tuto vitální energii získali ze vzájemné výměny energie.

Podobně jako rostliny lze rozlišovat podle pěti prvků i zvířata a lidé mohou vztahu s nimi využít ke své kultivaci. Mentor dal Li-pchingovi speciální pokyny, jak s jednotlivými druhy cvičit.

Jednoho dne si chlapec k sobě zavolał Poutník ryzí prázdnoty.

Ukázal na košík na zemi a řekl: „Tamhle v košíku něco je. Dobře si ho prohlédni!“

Li-pching se podíval mezerami v proutí a v košíku spatřil dlouhého svinutého hada, který pomalu šplhal po jeho stěně. Li-pching sebou mimoděk trhl. Lidé ze severu nejsou na hady zvyklí a obvykle se leknu, když nějakého spatří. Chlapec se zeptal mentora, k čemu

ten had je. Starý čaroděj mu odpověděl, že ke cvičení. Li-pching nechápal, co tím myslí.

Učitel mu vysvětlil, že cvičení nejsubtilnější rovnováhy představuje párovou kultivaci, což vyžaduje partnera. V trojitěm světě neexistuje nic, co by v párové kultivaci nemohlo být předmětem nebo partnerem. Had je druhem zvířat, která běžně žijí na zanedbaných, chladných a vlhkých místech, takže jejich povaha je extrémně jinová. Párová kultivace s hadem umožňuje vypěstovat v lidském těle mimořádné schopnosti.

Starý čaroděj Li-pchingovi vše důkladně vysvětlil a pak mu ukázal další trik. Křečovitě stáhl rty a vydal děsivý zvuk, jenž připomínal syčení hada. Had v košíku se okamžitě klidně uložil a úplně znehybněl. Mentor učni prikázal, ať se nebojí, a pak ho naučil metodě párového cvičení. Po několika dnech praktikování Li-pching zaznamenal mimořádné smyslové vjemy.

Jedné noci, zalité měsíčním světlem, ho Poutník ryzí prázdnoty zavedl na svah hory k otvoru malé jeskyně pokrytému mechem. Prikázal učni, ať si stoupne dále od jeskyně, a začal vydávat zvláštní zvuk. Netrvalo dlouho a ze všech směrů se začali slézat hadi různých velikostí. Li-pching viděl, jak se zastavili před jeskyní. Leskli se ve studeném světle měsíce, svinuli se na zemi porostlé mechem a každou chvíli kmitali jazyky.

Li-pching se již nebál a nejprve upevnil svého ducha. Mentor mu řekl, aby cvičil způsobem, který ho naučil, takže Li-pching zaujal příslušný postoj a začal pracovat. Zavřel oči a ve své práci v tandemu s hady se spoléhal pouze na vnitřní vjemy.

Hadi, jichž bylo tucet či víc, začali kolem Li-pchinga kroužit, přičemž se pohybovali všichni stejným směrem a řídili se pohybem jeho rukou a pohybem jeho energie. Nejprve lezli pomalu, pak postupně tempo zrychlovali a poté zase zpomalovali. Posléze začali tančit a dovádět a přitom se v měsíčním světle krásně třpytili.

Li-pching potom změnil techniku. Hadi okamžitě přestali dovádět a zůstali klidně ležet na zemi, až natolik znehybněli, že skutečně vypadali jako mrtví.

Po čtyřech hodinách nastal čas, aby Li-pching cvičení ukončil. Hadi zase zvolna ožili a odplazili se každý stejnou cestou. Mentor na Li-pchinga po celou dobu na místě dohlížel, aby si ověřil, zda chlapec techniky tohoto cvičení zvládl. Jeho srdce se zmocnil pocit štěstí.

Poutník ryzí prázdnoty později Li-pchinga naučil rovněž metody práce s jinými zvířaty, jako například s jezevci, liškami, krysami apod. Li-pching každé cvičení praktikoval v noci v polích tak dlouho, dokud je všechna nezvládl.

Veškerá cvičení s drobnými zvířaty se praktikují v noci, protože zvířata jsou čistě jinová tvorové a aktivní jsou většinou v noci. Přesto mají tyto malé uzlíčky vitálního vědomí spoustu spirituální energie. Někdy je možno vidět, jak za klidných, bezvětrných nocí uctívají měsíc, přičemž některá zvířata dosahují v těchto cvičeních velkého pokroku.

Podle taoistické teorie a praxe tři říší má každý živý tvor s formou a substancí auru tvořenou éterickou silou. To je však stále ještě pohled z úrovně tří nižších říší, z roviny lidí, událostí a věcí. Jestliže přejdeme na vyšší úroveň do prostřední oblasti ze tří říší – nebe, země a lidstva – modus existence událostí a jevů se dostane na vyšší úroveň, a my se s touto záležitostí setkáme bezprostředně. Právě na této rovině má svou hlubokou logiku vážnost, s níž je podle buddhistů a taoistů třeba přistupovat k životu.

Jedné jasné noci, kdy svítil měsíc, zrušil Poutník nekonečna půlnoční cvičení a odvedl ostatní čaroděje i jejich mladého učně z hory dolů ke kopci v zátočině řeky.

Poutník na kopec chvíli nehybně zíral, poté se obrátil ke svým učedníkům a řekl: „Vidíte energii v tomto kopci?“ Zbylí dva Poutníci odpověděli, že vidí modrou, velice silnou energii.

Starý mistr řekl Li-pchingovi: „Tohle místo je velmi dobré. Energie jin a jang zde splývají a spojují se. Pokud z nějaké hory vychází čistá energie, je to nejlepší okolnost pro práci na zjemňování. Vykonáme proto zde svá cvičení.“

Poté velmistr Li-pchingovi podrobně popsal metodu, jak provádět praxi s horami. Pak všichni čtyři začali cvičit.

Li-pching se tak naučil metodám rozvíjení mentálních schopností a podařilo se mu dosáhnout malého cyklu – štěrbina jeho nebeského oka byla otevřena a on rovněž úspěšně uplatňoval různé metody cvičení rovnováhy. Těto noci, již po dvou hodinách praktikování tohoto učení, spatřil svým nebeským okem modrou energii vycházející z hor. Tuto energii pak použil k vlastnímu rozvoji a síla jeho těla rapidně vzrostla. Po čtyřech hodinách všichni s cvičením skončili a Li-pching čarodějům řekl, že energii viděl a že měl z práce s ní obrovský užitek.

Jednoho dne vzal Poutník ryzí jasnosti Li-pchinga k jednomu jezírku, kde už měl připravený malý vor. Poutník mu poté řekl, ať si sedne se zkříženýma nohama na vor, a potom ho poslal na vodu, kde se vor uprostřed jezírka pomalu zastavil. Li-pching seděl na voru ve stavu klidu a konal vnitřní práci. Podle pokynů mentora pozvedl svou práci na zcela novou úroveň.

Po čtyřech hodinách si byl Poutník jist, že Li-pching dosáhl žádoucího stavu, a rukou zčeřil vodní hladinu, a poslal tak ke středu jezírka vlny. Jakmile se přiblížily k voru, Li-pchingův odraz ve vodě se roztrátil. Chlapec ucítil v srdci záchvěv hrůzy a jeho tělo se pohnulo. Pak vlnky zase zmizely a vodní hladina byla opět hladká jako vždy a Li-pchingovo tělo i mysl se zase vrátily do původního stavu klidu. Poutník ho takto zkoušel několikrát a Li-pchingovi se pokaždé podařilo vlnky vnímat. Poutník se tak brzy přesvědčil, že Li-pching značně pokročil. Dal mu tedy pokyn k ukončení cvičení a vyzval ho, aby pádloval ke břehu. Mladý učedník pak mentorovi pověděl o všech vjemech, které se u něj projevíly, když byl na vodě, a jež si nedokázal vysvětlit.

Vrátili se k příbytku čarodějů a Li-pchingovi se konečně dostalo vysvětlení, na jakém principu toto cvičení funguje. Protože chlapec praktikoval párovou kultivační práci s věcmi a bytostmi všeho druhu, jeho vnitřní i vnější schopnosti se stále zvětšovaly. Nyní se posilovala a stávala citlivější jeho jangová nebeská duše a jinová pozemská duše. Z pohledu běžných lidí byly stíny a odrazy neskutečné. Byly to věci, které měly formu, ale nikoli substanci, věci, jež pro člověka neměly žádnou cenu. Avšak z taoistického úhlu pohledu mají tyto „neskutečné stíny a odrazy s formou, ale bez substance“ také

éterickou sílu, kterou lze vnímat při kontaktu s lidským tělem. Lidé, kteří se nezjemnili vnitřní prací, tyto vjemy necítí, avšak pokročili adepti jsou schopni vnímat i takovéto jemnosti dost zřetelně. Proto se Li-pchingovo tělo a mysl pohnuly, když se na vodě zčeřil jeho odraz. Jakmile se člověk dostane do „prostředních tří říší“, stíny a odrazy již nejsou formami bez substance; mají nejen formu, nýbrž i substance. To je princip, který tvoří základ praxe léčení nemocí působením na stín lidí, jak se Li-pching později od mentora dozvěděl.

V tomto bodě si Li-pching opakoval „mentální koule osmi trigramů“, jimž ho mentor naučil, a praktikoval je stále dokola. Koule energie různých barev v množství od jedné do devíti kroužily kolem jeho těla, nahoře a dole, vlevo a vpravo, a Li-pching určoval postavení osmi trigramů, stanovoval pevný směr i pořadí a poté přecházel z jedné pozice do druhé tak lehce a rychle, že doslova letěl. Horní část jeho těla přitom zůstávala po celou dobu vzpřímená a vyrovnaná a on spojoval ruce v různých pozicích a různými způsoby dýchal v nekonečně proměnlivém toku. Kolem něj se mezitím v pravidelných vzorech otáčely devítibarevné koule energie, nahoře a dole, vlevo a vpravo.

Jakmile to Li-pching zvládl, byl schopen též mentálně vyjmout své vnitřní orgány a nechat je kroužit ve vzduchu, masírovat je a vložit zpět do svých útrob. Toto cvičení posilující vnitřní orgány je pro obvyklého člověka bez příslušného výcviku prostě nemyslitelné.

Li-pching tedy intenzivně kultivoval tři říše a činil den za dnem stále větší pokroky. Poutník ryzí jasnosti mu proto též předal metody cvičení ve spánku a cvičení přirozeného oběhu energie, která patří k technikám Duchovních klenotů určených k rozvoji mentálních schopností.

Cvičení ve spánku představují jeden ze tří druhů taoistické práce, která se má provádět ve volném čase. Praktikující se fyzicky nachází v poloze spánku, ale mentálně je v aktivním stavu, takže může pracovat i ve spánku. „Tělo je v klidu, ale duch je v pohybu.“ Pozornost přiměje energii k pohybu, upevní ducha a posiluje tělo. Cvičení ve spánku se dělí na jedenáct forem. Pokud adept v jednotlivých formách dosáhne určitého stupně dokonalosti, spojí se v celkový systém, což nastolí rovnováhu jin a jang v celém těle.

Metoda cirkulace přirozené energie představuje jednu z pomocných technik systému Duchovních klenotů. Nazývá se též metodou přirozeného vstřebávání energie. Pro vykonávání této praxe neexistují žádná časová ani prostorová omezení, ale nejlepší je provádět ji na místě, kde je mnoho květin a stromů a čerstvý vzduch.

Základní metodou práce je přirozená chůze, při níž se uvede v soulad pozornost a dech. Člověk například provede pokaždé na tři kroky nádech a na tři kroky výdech. Když se pro něj tento způsob dýchání stane přirozeným, prodlouží dobu nádechu i výdechu na šest kroků. Počet kroků se i nadále zvyšuje až na dvanáct a poté na dvacet čtyři kroků na nádech a na stejný počet kroků na výdech, tak aby chůze i dech byly stále přirozené a uvolněné, bez pocitu napětí.

Jakmile člověk tuto praxi zvládne, začne s další metodou výcviku. Nyní se bude na tři kroky nadechovat, na tři kroky dech zadrží a na tři kroky vydechne. Tento rytmus nadechování, zadržení dechu, vydechování a opětovného zadržení dechu se opakuje stále dokola, přičemž praktikující chodí podle předepsaného vzorce. Jakmile to zvládne, doba oběhu energie se opět prodlouží tak, že se nadechuje na šest kroků, na šest kroků zadrží dech, na šest kroků vydechne a znovu na šest kroků zadrží dech. Potom se doba opět prodlužuje, až je člověk schopen dýchat v intervalu dvanácti kroků a později i dvaceti čtyř kroků.

Stejně jako se cirkulace energie prostřednictvím dýchání uvádí v soulad s chůzí, musí se uvést v soulad také myšlení. Při nádechu si člověk představuje, jak se energie dechu ze všech směrů vstřebává pokožkou. Při výdechu si člověk představuje, jak energie dechu vyzařuje všemi směry z celého těla. Při zadržení dechu po nádechu si představuje, že se tělo stává jedním celkem. Při zadržení dechu po výdechu si představuje, že se nachází v mracích.

Li-pching se důsledně řídil pokyny mentora, naučil se ke cvičení využívat i chůzi a spánek, a tak se celým tělem i myslí pohroužil do nepřetržité vnitřní práce.

Starým čarodějům dělalo radost, když pozorovali pokroky ve výcviku svého učně, a uvedli jej ještě hlouběji do tajemství taoismu. Li-pching se již naučil základním principům, jako je Nekonečno, jin

a jang, tři principy, čtyři formy, pět prvků, šest energií, sedm pokladů, osm trigramů, devět komnat a tak dále. Znal již také myšlenky starých taoistických klasiků, jako byl Lao-c' a Čuang-c', a dokonce se naučil nazpaměť některé z nejdůležitějších pasáží. Staří čarodějové jej nyní začali poučovat o mnoha důležitých textech taoistického kánonu, jako například o *I-t'ingu* neboli *Knize proměn*, *Klasické knize Žlutého císaře o vnitřním lékařství*, *Knize skrytých souvislostí*, *Knize Žlutého dvora* a *Knize ryzí jasnosti*. Hovořili rovněž o dávných taoistických adeptech, jejich praktikách, činech a učení.

Mezitím se Li-pching učil ve škole běžným předmětům, jako je jazyk, matematika, přírodopis, zeměpis, dějiny a biologie. To, čemu jej učili staří čarodějové, však bylo nesrovnatelně obsáhlejší, bohatší a hlubší.

Jednoho večera jej Poutník nekonečna poučil o několika praktických zásadách taoistického cvičení, které se předávaly v jejich posloupnosti: „Náš předchůdce a učitel Wang Čchung-jang řekl, že existuje pět tříd nesmrtelných. Nesmrtelnost nějakého ducha nestojí za zmínku. Není třeba mluvit ani o lidských nesmrtelnících. Pozemští nesmrtelní zůstávají na světě navždy, duchovní nesmrtelní přecházejí z bytí do nebytí. Ti, kdo umí nepozorovatelně zmizet a zase se objevit, vtělit se mimo své tělo a své tělo rozdvojit, se nazývají duchovní nesmrtelní. Nebeští nesmrtelní patří do ještě vyšší kategorie než duchovní nesmrtelní.

Studenti Cesty by se neměli řídit průměrným nebo malým. Měli by studovat principy nejvyššího prostředku, nejvyšší, nejzazší vznešené Cesty, jasně pochopit jin a jang nebe i země a důkladně pochopit tvůrčí evoluci pěti prvků. Princip jin a jang je nesmírně důležitý a nemá srovnání. Odvíjí se z něho nebe a země, slunce a měsíc i pět prvků. Jakmile se Absolutno rozdělí, povstává čistá energie a stává se obrazy v nebesích. Temná energie sestupuje a stává se formami na zemi. Esence dřeva a ohně vytvářejí velký jang. Esence kovu a vody vytvářejí velký jin. Nebe a země a slunce a měsíc se vyvíjejí z vlivu této bipolární energie.

Tato bipolární energie neustále působí po celém nebi i zemi, všude cirkuluje, bez ustání krouží a vytváří všechny druhy stvoření. Lidský

život se tedy rodí z otcovy spermie a matčina vajíčka, z jangové energie slunce a jinové energie země, ze sluneční jangové nebeské duše a lunární jinové zemské duše, z ohnivého jangového ducha a vodní jinové vitality. Stvoření lidského těla je touž energií jako energie vesmíru.

Nebe a země jsou tak velkým otcem a velkou matkou lidských bytostí. Kdo si to uvědomuje, transcenduje vesmír a všechnu jeho nestálost, kdežto nechápavci jsou chyceni jako v pasti v oceánu utrpení uprostřed nesčetných forem. Ti, kdo nejsou poutáni pěti prvky ani svazování jinem a jangem, se proto nazývají nebeští nesmrtelní nejvyšší úrovně.

Tato tvrzení postihují nejvyšší plán. Pokud lidé na zemi vidí postup slunce a měsíce, řídí se nepřetržitými cykly, přičemž každý má svůj vlastní specifický cyklus. Co se týče slunce, při jeho východu se otepluje a energie se rozehřívá, což je symbolizováno ohněm. Když se slunce sklání k obzoru, tepla ubývá a energie se zmenšuje, což je symbolizováno vodou. Když je slunce od země nejdále, teplo se rozptýlí a energie se roztrousí, což je symbolizováno dřevem. Když je slunce zemi nejbližší, teplo se nahromadí a energie se nakupí, což je symbolizováno kovem. Když je slunce paralelní se zemí, teplo ustane a energie spočine, což je symbolizováno zemí. Takže od jara do podzimu a zase zpátky do jara je pět prvků inherentně přítomno v oběhu slunce a tvoří cyklus roku.

Co se týče měsíce, platí, že když zapadá, tepla přibývá a energie se zahřívá; to je symbolizováno ohněm. Když měsíc vychází, tepla ubývá a energie se ztrácí; to je symbolizováno vodou. Když je měsíc na jedné straně země, teplo se rozpouští a energie se rozptyluje; to je symbolizováno dřevem. Když je měsíc na druhé straně země, teplo se nahromadí a energie se nakupí; to je symbolizováno kovem. Když je oběh měsíce stejný, tepla ubývá a energie spočine; to je symbolizováno zemí. Měsíc tedy dorůstá a ubývá, ubývá a dorůstá; pět prvků je inherentně obsaženo v putování měsíce a také tvoří cyklus, cyklus měsíce.

Výcviková metoda schopností Duchovních klenotů zahrnuje využití vzájemných vztahů mezi vnitřními pěti prvky v lidském těle

a vnějšími pěti prvky v slunci a měsíci a vnějšími pěti prvky v zemi, se kterými se společně kultivují tři říše nebe, země a lidstva. Dochází přitom k návratu od devíti k osmi, od osmi k sedmi, od sedmi k šesti, od šesti k pěti, od pěti ke čtyřem, od čtyř ke třem, od tří ke dvěma, od dvou k jednomu a nakonec se vše navrácí k Absolutnu. Stane-li se absolutno jedinou sférou, je práce sil Duchovního klenotu dokonána.“

*

Wang Li-pching tak praktikoval kultivaci tří říší již několik měsíců, načež ho staří čarodějové zasvětili i do toho, jak dosáhnout té nejvyšší. Učeň se pečlivě řídil jejich pokyny, postupoval podle tajných metod předávaných od doby zakladatelů jejich školy a posléze zažil mimořádně subtilní proměny pěti prvků ve svém těle. Čerpal současně prvotní energie ze slunce a měsíce, aby tak rozmnožil prvotní energii ve svém těle, a postupně pochopil vzorec devíti, osmi, sedmi, šesti, pěti, čtyř, tří, dvou, jednoho. V tomto bodě však byla jeho práce stále ještě přechodná a vyžadovala mnohá zdokonalení.

Jednoho večera, právě když měsíc vycházel v úplňku, si Li-pching vybral místo, kde bylo plno vonících rostlin a stromů, a usedl ke cvičení. Naladil své tělo, dech a pozornost a vstoupil do stavu klidu a koncentrace. Mentálně hleděl na zlatý měsíc, pomalu stoupající po obloze na východě. Viděl, jak se k němu měsíc blíží a postupně je stále větší a jasnější, podobný zázračné kouli energie vyzařující bezpočet paprsků éterického světla, jež zaplavovalo celé jeho tělo. Li-pching měl pak pocit, že i jeho tělo se zcela proměnilo v energii a že již tělesně neexistuje – vlastně už na světě neexistovalo nic. Zbyl jen ten pocit, že tělo je stoupající energie, která chce splynout s tou nesmírnou energetickou záplavou měsíčního světla a ztratit se v ní. Čas ani prostor již neexistovaly. Východní obloha začala blednout a bylo vidět, jak černé mraky nad obzorem postupně šednou a posléze bělají. Poté se dole objevil tenký pruh zlaté záře. Za okamžik se oblohu zbarvila hlubokou modří. Hvězdy pohasínaly, měsíc doputoval na západ a přiblížil se nový úsvit. Od východu se začalo linout nachové světlo, jež ohlašovalo brzký východ slunce.

Zlatě zářící sluneční kotouč se zvedal nad zemi a Li-pching stále ještě nehybně seděl. Již cítil, že vyšlo slunce, ale zůstal v klidu. Otevřel oči, podíval se na okamžik do slunce a znovu oči zavřel. Zároveň shromažďoval spirituální světlo, jež poslal do svého těla, takže nyní se zlaté slunce otáčelo uvnitř něj. Zatímco se Li-pching vystavoval slunečním paprskům, miniaturní slunce v jeho těle bylo jasné a živé jako právě narozené děcko.

V této době byl Li-pching již schopen nehybně sedět celé dny a noci. Při sezení podrobně zkoumal vzorce a zákonitosti pohybu a změny polohy nebeských těles a objevoval jim odpovídající proměny na subtilní úrovni ve svém vlastním těle. Postupně tak dospíval k určitému uvědomění. Zjistil, že fungování a transformace lidského těla koresponduje s fungováním a transformacemi nebe a země. Když dojde k pohybu vně, dochází rovněž k reakci uvnitř. Nastane-li reakce, je tu i její vnímání, a s vnímáním přichází poznání. A když se dojde k takovému poznání, nenastává pak již žádný zvrat. Z běžného pohledu je již značným úspěchem dospět k tomuto druhu poznání, avšak Li-pching byl ještě dalek toho, aby uměl splnit všechny požadavky starých čarodějů. Musel dojít k tomuto poznání, ale musel také umět zpětně postupovat od devíti k jedné a dosáhnout jednoty v tiché nehybnosti, a tak dosáhnout Velké Cesty. Tuto metodu obráceného postupu je třeba pilně cvičit, než ji člověk skutečně zvládne.

Li-pching se nacházel v procesu kultivování tří říší a jeho mentor ho přitom také učil některým běžným zásadám taoistické praxe a zdravotvědy.

*

Taoističtí odborníci, kteří se zabývají zdravotvědou, považují nebe a zemi za největší skutečnosti a lidi za nejinteligentnější bytosti. Lidské tělo je mikrokosmos, jakýsi miniaturní vesmír, jenž má v sobě slunce i měsíc, jin i jang i působení pěti prvků – kovu, dřeva, vody, ohně a země – které se vzájemně podporují i se vzájemně přemáhají, vzájemně se zužitkovávají i se vzájemně ovládají, a dosahují tak rovnováhy.

Čísla související s pěti prvky byla stanovena již před třemi tisíci lety v *Klasických dokumentech* v kapitole nazvané „Univerzální model“: „Jednička se vztahuje k vodě, dvojka se vztahuje k ohni, trojka se vztahuje ke dřevu, čtyřka se vztahuje ke kovu, pětka se vztahuje k zemi.“

V této kapitole se rovněž popisuje povaha jednotlivých pěti prvků: „Voda se vztahuje k vlhkosti a klesání, oheň se vztahuje k teplu a stoupání, dřevo se vztahuje k oblosti a přímosti, kov se vztahuje k přizpůsobení a změně, země se vztahuje k setí a sklizení.“

V *Klasickém pojednání Žlutého císaře* o vnitřním lékařství najdeme podrobnější pojednání o pěti prvcích. „Úroňové energie“ pěti prvků se popisují takto: „Dřevo se vztahuje k rozpínání a harmonii, oheň se vztahuje ke stoupání a osvětlení, země se vztahuje k završení a transformaci, kov se vztahuje k seřazování a vyrovňování, voda se vztahuje ke klidu a poslušnosti.“

„Nedostatečnost“ se u pěti prvků popisuje takto: „Dřevo se vztahuje ke kombinaci, oheň se vztahuje k tlumenému světlu, země se vztahuje k bedlivému dohledu, kov se vztahuje k přizpůsobivé změně, voda se vztahuje k vypařování toku.“

„Přemíra“ se u pěti prvků ilustruje takto: „Dřevo se vztahuje k výbušnému růstu, oheň se vztahuje k intenzivnímu dennímu světlu, země se vztahuje k vydatnosti, kov se vztahuje k tvrdosti, voda se vztahuje k přetékání.“ Pokud si člověk chce prodloužit život, musí se důkladně obeznámit s povahou pěti prvků a vztahy mezi nimi, jakož i s tím, jak se pět prvků v těle shoduje s pěti prvky ve vesmíru, a musí též pěstovat a vyživovat ryzí energii.

S fungováním lidského těla nejvíc souvisí nebe a země. Zhruba řečeno, nebe a země se skládají ze Země, Měsíce a Slunce. Doba otáčení Země je den a noc; v souvislosti s fungováním lidského těla je to cyklus ráno – večer. Obíhání Měsíce kolem Země v souvislosti s fungováním lidského těla představuje malý cyklus. Oběh Země kolem Slunce v souvislosti s lidským tělem představuje velký cyklus. Tyto cykly mají v rámci života různou periodicitu. I nevzdělaní lidé bez výcviku vědí dost, aby pracovali a odpočívali v souladu s cykly působení nebe a země, což se nazývá přizpůsobení se. Kultivovaní lidé,

tedy lidé s taoistickým vzděláním a výcvikem, žijí vědomě v souladu s cyklickým fungováním Přírody tak, že v těle sladí energii jin a jang. To je přizpůsobení se, které se praktikuje v nejvyšší formě taoismu.

Lidé, kteří dosáhli vysoké míry kultivace, využívají čistých energií vnějších pěti prvků k posílení ryzí energie uvnitř těla, čímž vzdorují působení Přírody v tom smyslu, aby se nad ně nepozvedla. Spojují vodu a oheň, vytvářejí a pečlivě vybírají lék, umožňují krystalizaci alchymického elixíru a nechávají ho zrát, a tak se stávají nesmrtelnými.

V *Tabulce o sto znacích*, kterou napsal Předchůdce Lü (Tung-pin), se praví:

*Když posiluješ energii, zapomeň na slova a hlídej ji.
Přemož mysl, dělej nedělání.
V činnosti a klidu poznej původce a zdroj – předchůdce.
Nic neexistuje, koho ještě hledáš?
Skutečná stálost znamená reagovat na lidi;
v reagování na lidi je nejdůležitější nepropadnout zmatku.
Nepropadáš-li zmatku, je tvá povaha přirozeně stálá;
je-li tvá povaha přirozeně stálá, energie se přirozeně navrací.
Pokud se navrací energie, elixír spontánně krystalizuje
v nádobě, kde se v manželství spojuje oheň a voda.
Vzniká jin a jang,
stále znovu se střídají,
všude vytvářejí bouři.
Bílé mraky se kupí kolem vrcholu,
sladká rosa koupe polární horu.
Napiješ-li se vína dlouhověkosti,
putuješ svobodně;
kdo je schopen tě poznat?
Sedíš a nasloucháš melodii znějící beze strun
a jasně chápeš práci stvoření.
Všech těchto dvacet veršů je žebříkem přímo do Nebe.*

Ráno při východu slunce se teplota vzduchu východního směru zvyšuje, protože je vystaven slunečnímu svitu; jeho objem se zvětší a vzduch pomalu stoupá. To se považuje za produktivní energii malého jangu. V poledne se horké slunce nachází v nadhlavníku, teplota vzduchu se dále zvyšuje, jeho objem narůstá a vzduch rychle stoupá. Tehdy rostou věci nejmohtnější, což se pokládá za růst energie velkého jangu. Večer slunce zapadá, teplo ve vzduchu se rozptýluje, objem vzduchu se smršťuje a on pomalu klesá. Nyní vše začíná ustupovat. To se nazývá hromadění energie malého jinu. O půlnoci je slunce pryč a je hluboká noc. Vzduch se ochlazuje, smršťuje a klesá. To se nazývá nakupení energie velkého jinu.

S tímto procesem korespondují energie v lidském těle. Energie jater je produktivní energií malého jangu. Srdeční energie je rostoucí energií velkého jangu. Energie plic je hromaděním energie malého jinu. Energie ledvin je nakupením energie velkého jinu. O půlnoci energie v ledvinách stoupá a za úsvitu dosahuje jater. V poledne dorazí energie k srdci. Nahromaděná energie v srdci vytváří prchavou látku, která dojde do plic při soumraku a do ledvin se dostane o půlnoci. Energie ledvin je jako voda, energie srdce je jako oheň, energie jater je jako dřevo, energie plic je jako kov. Voda je vlhká a teče dolů, oheň plane nahoru. Nejsou-li oheň a voda v rovnováze, lidé dlouho nežijí. Zvládne-li člověk zjemňování, voda se nachází nahoře a oheň dole; voda a oheň se vzájemně vyvažují, takže se život prodlouží.

Když Wang Li-pching pracoval na malém cyklu neboli cyklu měřící prostřednictvím vnitřní koncentrace a plnosti, energie mu protrhla tři průchody – v oblasti kostrče, střední páteře a zadní části hlavy. Jakmile vystoupila až k „bráně nebes“ na temeni hlavy, bylo třeba, aby na něj dohlížel mentor.

Kolem otvoru na vrcholu hlavy stále existují čtyři vyzařující body jasnosti. Staří je nazývali „čtyřmi velkými duchy brány“. Jejich neústupná ochrana způsobuje, že čistá energie uvnitř těla tudy těžko proráží. Dřív než bude možné otevřít „bránu nebes“, je nutné, aby učitel těmito „čtyřmi velkými duchy brány“ pohnul.

Jako největší nová zkušenost na Li-pchinga udělalo dojem to, co přišlo po završení malého cyklu: když pocítil, jak mu v těle v zádech

pomalů stoupá cosí teplého a mokrého až k hlavě a poté to pomalu klesá z jeho tváře dolů. Celý proces trval přesně jeden lunární měsíc, odpovídal měsíčnímu cyklu a objevil se zcela přirozeně a spontánně. I když byl Li-pching na několik dní a nocí zavřený v temné místnosti, byl stále schopen přesně stanovit dráhu měsíce a poznat, který je lunární den.

Země oběhne kolem slunce za jeden rok. Číňané dělí rok na dvacet čtyři sezónních energií. Pro účely taoistických cvičení se za nejdůležitější považují čtyři body: jarní a podzimní rovnodennost a letní a zimní slunovrat. Nebe a zemi představuje lidská bytost: srdce je nebe, ledviny jsou země, játra jsou pozice jang, plíce jsou pozice jin; „energie“ je jang, „tekutina“ je jin. O zimním slunovratu se slunce nacházející se na jihu začíná obracet k severu; lidé na severní polokouli to vnímají jako vrcholící jin a povstávající jang, kdy v těle začíná vzrůstat energie ledvin. O jarní rovnodennosti stoupá energie ledvin do jater. O letním slunovratu se slunce nacházející se na severu začíná obracet k jihu; lidé na severní polokouli to vnímají jako vrcholící jang a povstávající jin, kdy jangová energie v těle stoupá do pozice srdce, kde nahromaděná energie vytváří tekutinu a tekutina začíná klesat. O podzimní rovnodennosti se srdeční tekutina dostává do plic, odkud pokračuje dál, a o zimním slunovratu znovu vstupuje do ledvin.

V klíčových dnech přechodu energií souvisejících s ročními obdobími, ve dnech slunovratů a rovnodenností, Li-pching pod pečlivým vedením a ochranou mentorů důkladně zkoumal jemné změny ve svém těle.

Lao-c' říká: „Neumírající duch údolí se nazývá mystickou ženou; otvor mystické ženy se nazývá kořenem nebe a země. Ač je jemnohmotný, skutečně existuje; jeho použití není namáhavé.“ Tento otvor mystického průchodu odpovídá kosmickému prostoru. V jednom taoistickém spisu se praví, že mezi výšinami nebe a hlubinami země je 134 400 kilometrů, takže střed nebe a země se nachází ve výšce 67 200 kilometrů. Jestliže je lidské tělo miniaturním nebem a zemí a srdce a pupek jsou od sebe vzdáleny 21 centimetrů, potom se střed nachází ve vzdálenosti 10,5 centimetrů od srdce i od pupku.

Tento otvor je přímo ve středu a spojují se v něm všechny kanály. Je to prázdný otvor, v němž v prostoru visí malá perla. To je ten pravý střed universa v těle, štěrbina, kde se ukládá původní plodivá energie.

Proto mistr učitel Čchung-jang řekl: „Mystická žena, mystická žena, pravá mystická žena; není v srdci a není v ledvinách. Objev počátek života, kde se přijímá energie; nepovažuj za divné, že byl prozrazen nebeský mechanismus.“

Z toho všeho je patrné, jak je tato štěrbina důležitá.

Během dosud probíhající kultivace zjemňování Li-pching také několikrát zažil malou smrt.

/5. kapitola/

Alchymický elixír a půst

Wang Li-pching kultivoval tři říše a tři roky uplynuly jako voda. Když čarodějové Dračí brány viděli, jak jejich učeň roste a vyvíjí se, zavedli ho do ještě vznešenějších sfér. Poprvé mu podali alchymickou pilulku, což se stalo jednou z nejnezapomenutelnějších zkušeností v jeho životě.

*

Starobylé metody zdravotní péče a zjemňování se dělily na vnitřní kultivaci a vnější rozvoj. Vnější rozvoj souvisí s užíváním speciálních látek, z čehož se posléze vyvinula alchymie.

Počátek těchto dietetických praktik se datuje do éry Válčících států, v rozkvětu byly za dynastií Čchin a Chan a zvláště populární se staly za časů Wej a Ťin. Ve slavném taoistickém díle *Mistr uchování prostoty*, které napsal Ke Chung, je jim věnován samostatný oddíl.

„Vnější alchymický elixír“ se připravuje rafinací a slučováním látek, jako například olova a rtuti. Ke Chung považoval vnější alchymický elixír za velice důležitý a ve své encyklopedické práci uvádí desítky alchymických vzorců.

Píše: „Jestliže chcete poznat duchovní nesmrtelnost, obstarajte si prostě kvintesenci. Nejdůležitější je pečovat o vitalitu, nechat cirkulovat energii a užívat elixír. To postačí. Není k tomu potřeba mnoho. Existují však poměrně povrchní i hluboké verze těchto tří věcí.

WANG LI-PCHING (*1949, Wang Liping) je Předavatelem 18. generace školy Dračí brána, taoismu Úplné reality, jež vytváří novou srozumitelnou formu taoismu, zahrnující i prvky buddhismu a konfucianismu. Jeho dva dlouhodobí žáci Chen Kaiguo a Zheng Shunchao zpracovali jeho příběh v podobě autorizované románové biografie, čtivého a poutavého příběhu ze současné Číny, v němž se skrývá skutečný průběh předávání nauky esoterního taoismu.

Představte si, že by za vámi ve třinácti letech přišli tři staří taoističtí mistři a uvedli vás do tajemství a praktik tradice esoterního poznání, která byla shromažďována a kultivována přes jedenáct staletí. Zní vám to jako pohádka? Přesně to se však v roce 1962 přihodilo Wang Li-pchingovi.

Kniha vypráví podivuhodný příběh patnáctileté cesty tří mistrů a jejich učně. Zároveň dává nahlédnout do po staletí střeženého systému a praxe výuky Předavatelů taoistické školy Dračí brána, do tajů čínské zdravotvědy, ale i pod roušku reality v období kulturní revoluce v Číně.

Z čínštiny do angličtiny přeložil Thomas Cleary (*1949), jenž je známým autorem a překladatelem buddhistických, taoistických a konfuciánských klasických děl. Žije v Kalifornii v USA.

„Úžasný, čtivý a poutavý příběh. Clearyho mistrovský překlad zprostředkovává mimořádné literární setkání s jednou z nejzajímavějších větví taoismu.“ – PUBLISHER WEEKLY

„... [Je to kniha] plná magických postav, tajemných událostí a udivujících dobrodružství, prošípaná přiměřeným množstvím taoistického alchymického učení.“ – THE EMPTY VESSEL